

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

DUBEN 2010

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA FRÍZLOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, DUBEN 2010

MACIEJ RUCZAJ, MACIEJ SZYMANOWSKI (EDS.)

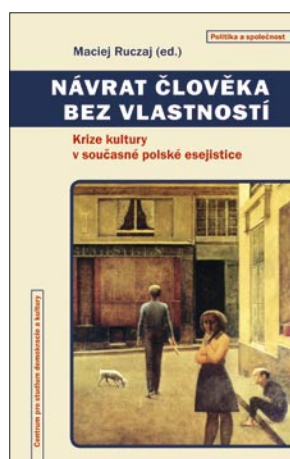
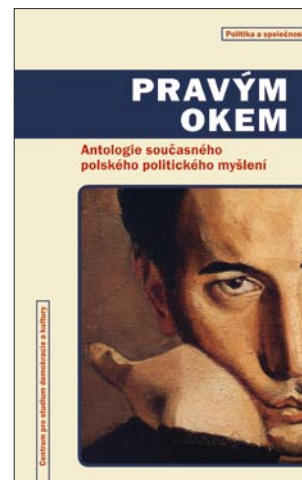
Pravým okem

Antologie současného polského politického myšlení

Po roce 1989 „jsme chtěli vstoupit do postmoderního ráje, jehož brány byly před námi tak dlouho uzavřeny. Chtěli jsme se přitulit k matce Evropě..., být bezstarostnými, šťastnými obyvateli Venuše, planety, kde budeme osvobozeni od tíhy zodpovědnosti za vlastní budoucnost.“ Antologie *Pravým okem* je záznamem procesu dekonstrukce této iluze a zpochybnění dogmat prvních let éry transformace v Polsku, ale i v celé střední Evropě.

Musíme se vzdát vlastních politických a kulturních tradic, abychom se stali pravými Evropany? I když se chceme dívat vpřed, proč musíme nutně zapomenout na minulost? Znamená evropská integrace, že mizí zodpovědnost za vlastní státnost? Tyto otázky si kladou nejvýznamnější polští konzervativní a konzervativně-liberální komentátoři a publicisté. Jejich hlas je v Polsku posledních let stále více slyšet: „sémantická revoluce“ ve veřejné debatě, jejímiž strůjci byli autoři textů této antologie, je jedním ze zdrojů pádu post-komunistické levice a zdrcující převahy pravice a středo-pravicové orientace na polské politické scéně od roku 2005. Platnost jejich úvah však není omezena pouze na polské prostředí: tyto texty mají za úkol provokovat a vybízet k zamyšlení i nad dilematy české a světové politiky. V zahraničí je současné Polsko často vnímáno jednostranně – očima levicově-liberálních elit. Podívejte se na ně nyní „pravým okem“.

Brož., 204 str., 249 Kč

MACIEJ RUCZAJ (ED.)

Návrat člověka bez vlastností

Krise kultury v současné polské esejistice

Kniha zprostředkovává českému čtenáři nejvýraznější esejistické texty poslední dekády věnované kulturním a filozofickým dilematům současné postmoderní společnosti. Jednotlivé texty předních polských filozofů, teologů a spisovatelů se zaměřují na témata jako krize hodnotového systému západní společnosti, role náboženství či hlavní myšlenkové proudy postmoderního světa. Texty na jedné straně umožňují vhléd do v Česku nepříliš známého prostředí polské kulturně-filozofické debaty, na straně druhé se vyjadřují k problémům, které stejnou měrou postihují českou i polskou společnost.

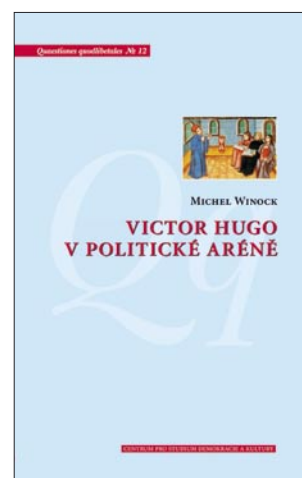
Brož., 212 str., 249 Kč

MICHEL WINOCK

Victor Hugo v politické aréně

Victor Hugo býval katolíkem a rojalistou, ve dvaceti letech dokonce básníkem ultraroyalistické strany, ale zemřel jako republikán. Pokud se na politickou dráhu tohoto velikána podíváme v takovéto zkratce, může působit jako kariéra s násilným obratem čelem vzad, která se řídila během dějin, jako tomu bylo u mnoha méně slavných lidí. Jak ale potom vysvětlit aureolu tvůrce, který se stal symbolem, heroldem republiky, zastáncem utlačených a prorokem lidskosti? Michel Winock, historik a emeritní profesor na Institutu politických studií v Paříži, sleduje spisovatelovu dráhu a spojuje při tom soukromé události s převratnými daty národních dějin a literární činnosti s politickým bojem. Jednotlivé zápasy Victora Huga tu představují mezníky, které vysvětlují změny jeho kurzu: trest smrti, „tři slavné dny“, obrana polského národa, svoboda tisku, boj proti chudobě, základní vzdělání... Zároveň jde i o postupné kroky k rozchodu s tím, co vyznával, a k exilu. Při čtení Michela Winocka poznáme politický život, v němž se bojuje jak na literárním poli, tak i na pařížské dlažbě, a kde bezprostřední nasazení, diktované událostmi, vyžaduje všechny možné změny. Hugo se bil a nepodvoloval se dané politické situaci. Ve své angažovanosti neznal mezí a vypočítavost mu byla naprosto cizí. Snad právě toto lze považovat za politický odkaz Victora Huga a za hodnotu, která je i dnes hodna následování.

Brož., 100 str., 149 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

PETR FIALA, MARKÉTA PITROVÁ

Evropská unie

Nejprodávanejší a nejkomplexnější publikace o Evropské unii v České republice, její první vydání nechybí v žádné z odborných knihoven. Autoři – renomovaní badatelé v oblasti evropské politiky – seznamují čtenáře s historií evropského integračního procesu, s vývojem, současnou podobou a funkcemi jednotlivých evropských institucí a s tím, ve kterých oblastech (politikách) a jakým způsobem Evropská unie působí. Kniha je zdařilou kombinací politologické analýzy a velkého množství informací. Formou srozumitelně napsaného a přehledně členěného textu nabízí kvalitního průvodce problematikou Evropské unie. Publikace nyní vychází ve druhém, aktualizovaném, výrazně doplněném a přepracovaném vydání. Zahrnuje události až do roku 2008 a čtenáři v něm rovněž naleznou řadu nových dat, grafů a tabulek, a navíc praktický jmenný a předmětový rejstřík. Kniha je určena nejen odborníkům, vysokoškolským studentům a profesionálům zabývajícím se z různých hledisek evropskou integrací, ale také širší veřejnosti, která má zájem získat co nejvíce kvalifikovaných informací o Evropské unii.

Vázané, formát B5, 808 stran, 798 Kč

DRUHÉ, DOPLNĚNÉ A AKTUALIZOVANÉ VYDÁNÍ

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte
internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik evropské legislativy a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz), lektor WebSchool.eu. Vystudoval politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů, příležitostný přispěvatel časopisů Reflex, Týden a Finmag.

Petra Kuchyňková

Analytička evropské legislativy a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Vystudovala politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity (v současnosti zde postgraduálně studuje mezinárodní vztahy). Věnuje se především aktuálnímu dění v EU, společné zemědělské politice a východní dimenzi vnější politiky EU. K oblastem jejího odborného zájmu náleží také otázky současné ruské zahraniční politiky se zaměřením na vztah Rusko – EU.

Iveta Frízlová

Analytička evropské legislativy a koordinátorka projektů CDK. Vystudovala politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity a anglický jazyk a literaturu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Vnitřní trh	17
PŘEHLED DĚNÍ DUBEN 2010	7	Evropa 2020: přípravy na definitivní schválení pokračují	17
Daně	7	IMCO: Spláčet faktury včas budou muset všichni	17
Komise: Zavedení daně z finančních transakcí by bylo problematické	7	Komise zveřejnila strategii pro čistá a energeticky účinná vozidla	18
Komise zahájila veřejnou konzultaci k problému dvojího zdanění	7	Vzdělávání a výzkum	19
Doprava	8	Revize 23 let staré směrnice týkající se pokusů na zvířatech	19
EMPL: Pracovní doba řidičů musí být maximálně 48hodinová	8	Zaměstnanost a sociální věci	19
TRAN: Výše pokut za přestupky proti „sociálním předpisům“ v dopravě musí být v EU srovnatelná	8	Zpravodajka FEMM hodlá matkám-OSVČ zajistit vyšší stupeň ochrany než Rada	19
Hospodářská a měnová unie	8	Zemědělství	20
Řecko jako první v historii eurozóny požádalo o půjčku EU a MMF	8	Zahájena debata o budoucnosti SZP po roce 2013	20
Institucionální záležitosti	10	Životní prostředí	21
EP jednal o pracovním programu Komise pro rok 2010	10	Komise hodlá předložit návrh směrnice o „vodní účinnosti“	21
Rada poprvé diskutovala o evropské občanské iniciativě	10	Komise upouští od překotné centralizace obchodování s emisními povolenkami	22
Rada podpořila Catherine Ashton v otázce Evropské služby pro vnější činnost	11	Rada sladila tzv. balík pro energetickou účinnost s Lisabonskou smlouvou	23
Komise navrhla pro rok 2011 velkorysý rozpočet	12	Revize směrnic o elektrických a elektronických zařízeních se komplikuje	23
Justice a vnitro	13	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	25
Komise zveřejnila akční plán pro oblast svobody, bezpečnosti a spravedlnosti 2010–2014	13	KALENDÁŘ NA KVĚTEN 2010	26
Spotřebitelé	14	SEZNAM ZKRATEK	27
Práva spotřebitelů: „plná, ale cílená harmonizace“	14	SLOVNÍČEK	29
Komise představila 8 variant revize směrnice o souborných službách v cestovním ruchu	15	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	32
EP: Pozměňovací návrhy farmaceutického balíku přijaty	16		

STALO SE...

Komise 6. 4. 2010 uveřejnila pracovní dokument „Inovativní financování na globální úrovni“. K otázce tzv. Tobinovy daně z finančních transakcí se však vyjádřila skepticky (více v příspěvku **Komise: Zavedení daně z finančních transakcí by bylo problematické**).

Komise 6. 4. 2010 uveřejnila první verzi návrhu, na jehož základě by měla být ustavena pravidla pro obchodování s emisními povolenkami od roku 2013. Z textu vyplývá, že Komise nehodlá „tlačit“ na vytvoření centralizované platformy (více v příspěvku **Komise upouští od překotné centralizace obchodování s emisními povolenkami**).

Zpravodajka návrhu směrnice o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné Astrid Lulling 7. 4. 2010 na zasedání výboru FEMM prezentovala svou pozici k prvnímu čtení Rady (více v příspěvku **Zpravodajka FEMM hodlá matkám-OSVČ zajistit vyšší stupeň ochrany než Rada**).

EP a Rada se 7. 4. 2010 shodli na podobě revize směrnice týkající se pokusů na zvířatech. V příštích měsících by měla být přijata (více v příspěvku **Revize 23 let staré směrnice týkající se pokusů na zvířatech**).

Komisař pro oblast zemědělství a rozvoje venkova Dacian Cioloș 12. 4. 2010 zahájil veřejnou debatu o budoucnosti SZP, do které se mohou účastníci zapojit prostřednictvím internetu. Na zasedání výboru AGRI, které se konalo ve stejný den, byl prezentován návrh rezoluce o budoucnosti SZP po roce 2013, který má být příspěvkem EP k diskusi. Debata o budoucnosti SZP po roce 2013 bude v kontextu připravovaných změn rozpočtové politiky EU a následné přípravy nové finanční perspektivy dominantním tématem v oblasti zemědělství (více v příspěvku **Zahájena debata o budoucnosti SZP po roce 2013**).

V návaznosti na tzv. Stockholmský program Komise 20. 4. 2010 zveřejnila akční plán pro oblast svobody, bezpečnosti a spravedlnosti pro období 2010–2014. Akční plán předpokládá předložení konkrétních návrhů týkajících se především boje proti terorismu, boje proti zločinnosti, vnitřní bezpečnosti, ochrany hranic, shromažďování dat a migrace. Počítá se ale také s novými návrhy v oblasti občanského práva s přeshraničním prvkem a harmonizace v oblasti trestního práva

(více v příspěvku **Komise zveřejnila akční plán pro oblast svobody, bezpečnosti a spravedlnosti 2010–2014**).

Řecko 23. 4. 2010 oficiálně požádalo EU a MMF o finanční pomoc ve výši 45 mld. €. Již 2. 5. 2010 se však všech 16 členů eurozóny shodlo na poskytnutí půjčky na 3 roky ve výši 110 mld. € (eurozóna zajistí 80 mld. a MMF 30 mld) (více v příspěvku **Řecko jako první v historii eurozóny požádalo o půjčku EU a MMF**).

EP 27. 4. 2010 přijal pozměňující návrhy k tzv. farmaceutickému balíku zaměřující se především na padělky léků v legální distribuční síti (více v příspěvku **EP: Pozměňovací návrhy k farmaceutickému balíku přijaty**).

Komise 27. 4. 2010 představila návrh rozpočtu pro rok 2011. Celková výše výdajů (v reálných platbách) má mírně přesahovat 130 mld. €, což oproti rozpočtu pro rok 2010 znamená nárůst o téměř 6 %. V závazkové části mají výdaje dosahovat až 142,6 mld. €. Rozpočtová procedura má poprvé probíhat podle Lisabonské smlouvy, tedy bez dělby na tzv. povinné a nepovinné výdaje a s rovnocenným postavením Rady a EP v rozpočtové proceduře (více v příspěvku **Komise navrhla pro rok 2011 velkorýsý rozpočet**).

Výbor EMPL 28. 4. 2010 přijal poměrem 30:19 novou zprávu k návrhu směrnice o úpravě pracovní doby osob vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě. Týdenní pracovní doba všech řidičů (včetně OSVČ) by měla být maximálně 48hodinová (více v příspěvku **EMPL: Pracovní doba řidičů musí být maximálně 48hodinová**).

Výbor IMCO 28. 4. 2010 schválil poměrem 30:0:6 svou zprávu k návrhu směrnice o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích. Oproti očekávání by měly jak veřejné autority, tak jiné (obchodní) subjekty splácet faktury do 30 dnů (do 60 dnů jen za určitých podmínek) (více v příspěvku **IMCO: Splácet faktury včas budou muset všichni**).

Komise 28. 4. 2010 uveřejnila strategii, jejímž cílem je zvýšení podílu „zelených“ vozidel na trhu. Za tím účelem předložila na 40 konkrétních opatření (více v příspěvku **Komise zveřejnila strategii pro čistá a energeticky účinná vozidla**).

PŘEHLED DĚNÍ DUBEN 2010

DANĚ

Komise: Zavedení daně z finančních transakcí by bylo problematické

Commission staff working document. Innovative financing at a global level ([SEC\(2010\)409](#))

Komise 6. 4. 2010 uveřejnila pracovní dokument „Inovativní financování na globální úrovni“. K otázce tzv. Tobinovy daně z finančních transakcí, o jejíž zavedení se v souvislosti s finanční krizí a následnou hospodářskou recesí začalo (nejen v EU) znovu intenzivně hovořit, se však vyjádřila skepticky.

Kontext

Tzv. Tobinova daň by měla efektivně zasáhnout především spekulanty, kteří přeshraniční finanční transakce provádějí ve velkém objemu. EP v březnu 2010 schválil usnesení, jež k jejímu zavedení v EU (a ideálně celosvětově) explicitně vyzývá (více v příspěvku „EP: Zavedme Tobinovu daň“, [Monitoring března 2010](#)). Pracovní dokument pro Komisi připravil (na základě požadavku Evropské rady z října 2009) Rakouský institut pro hospodářský výzkum.

Obsah

Komise sice tvrdí, že Tobinova daň ve výši 0,1 % by vládám členských států EU zajistila roční příjmy v celkové výši až 20 mld. € (50 mld. € celosvětově a až 1 bil. €, pokud by se vztahovala na všechny transakce bez ohledu na jejich charakter), ovšem je možné, že by byla v nesouladu s požadavky na fungování vnitřního trhu EU „bez hranic“ (v důsledku zavedení Tobinovy daně by např. mohly poklesnout jiné daňové příjmy), a proto by mělo být její zavedení „pečlivě prozkoumáno“.

Na druhou stranu připustila, že není nemožné, pokud bude dosaženo shody mezi členskými státy, aby byla Tobinova daň zavedena jen v EU (tj. i v případě, že se k ní nepřipojí ostatní klíčové ekonomiky světa).

Sporné body

Socialisté v EP (spolu s organizací ETUC) prosazují daň ve výši 0,05 % z každé transakce, což by členskými státy v EU údajně přineslo v úhrnu až 200 mld. € ročně, ovšem jak Komise, tak členské státy tvrdí, že takový návrh je neprůchodný. Jako perspektivnější se podle některých jeví švédský „model“ (daň na pasiva bank ve výši 0,036 %) nebo model americký (0,15 %). První by EU podle Komise ročně vynesl 11–13 mld. €, druhý 57 mld. €.

Další vývoj

O celosvětovém zavedení Tobinovy daně by se mělo debatovat na summitu G20, jenž se uskuteční v červnu 2010 v Torontu.

Z posledního vývoje (krom uveřejnění pracovního dokumentu Komise se ve dnech 16.–18. 4. 2010 uskutečnilo také neformální zasedání Rady ECOFIN) se však zdá být patrné, že EU do té doby ve věci Tobinovy daně k jednotné pozici nedospěje.

Komise zahájila veřejnou konzultaci k problému dvojího zdanění

[Konzultace na téma Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a vnitřní trh: konkrétní příklady dvojího zdanění](#)

Komise 27. 4. 2010 zahájila veřejnou konzultaci zaměřenou na problém dvojího zdanění.

Obsah

Konzultace se primárně týká přímých daní fyzických i právnických osob (jmenovitě: daň z příjmu, daň ze mzdy, daň z kapitálových zisků, daň darovací a daň dědická).

Důvodem pro její zahájení bylo přesvědčení Komise, že není jasné, jak stávající mechanismy (bilaterální daňové dohody, mechanismy navracení daní) fungují.

Další vývoj

Konzultace je otevřená všem zainteresovaným do 30. 6. 2010.

Prozatím není jisté, zda a jak Komise s výsledky veřejné konzultace naloží. Předložení legislativního návrhu je ale spíše nepravděpodobné, neboť by musel získat jednomyslnou podporu všech členských států EU.

DOPRAVA

EMPL: Pracovní doba řidičů musí být maximálně 48hodinová

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2002/15/ES o úpravě pracovní doby osob vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě ([KOM\(2008\)650](#))

Výbor EMPL 28. 4. 2010 přijal poměrem 30:19 novou zprávu k návrhu směrnice o úpravě pracovní doby osob vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě. Meritorně text odmítl, takže týdenní pracovní doba všech řidičů (včetně OSVČ) by měla být maximálně 48hodinová.

Kontext

Komise svůj návrh přeložila v říjnu 2008. Pokud by tak neučinila, na OSVČ by se od 23. 3. 2009 automaticky vztahovala směrnice č. 2002/15 umožňující všem „osobám vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě“ (tedy nejen zaměstnancům, ale i OSVČ) pracovat jen 48 hodin týdně (resp. až 60 hodin, ale v průměru 4 týdnů max. 48 hodin). Plénum EP návrh Komise odmítlo už v květnu 2009 (více v příspěvku „EP: Pracovní doba v silniční dopravě musí být pro všechny stejná“, [Monitoring duben / září 2009](#)), ale v září 2009 výbor EMPL jeho postoj zamítl (více v příspěvku „EP neví, zda podpořit volnější pracovní podmínky pro řidiče-OSVČ“, [Monitoring říjen 2009](#)). Proto byl nucen vypracovat novou zprávu.

Obsah a sporné body

Týdenní pracovní doba osob vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě by podle zprávy Edit Bauer měla být bez výjimek 48 hodin, ač sama zpravodajka s tím nesouhlasí.

Na všechny řidiče se již vztahuje nařízení č. 561/2006 o době řízení a odpočinku. Navíc řidiči-OSVČ krom samotného řízení vykonávají ještě řadu dalších činností, a tudíž lze očekávat, že nové opatření pro ně bude restriktivní.

Komise návrh řešení, jež předložil EP (resp. levice v EP a lidovci z Francie, Itálie a Lucemburska), odmítla již v květnu 2009 jako administrativně zbytečně složitá a neproporcionální. Pozici EP naopak přivítala ETF.

Další vývoj

Plénum EP by se mělo zprávou Edit Bauer zabývat 16. 6. 2010.

TRAN: Výše pokut za přestupky proti „sociálním předpisům“ v dopravě musí být v EU srovnatelná

Návrh zprávy o sankcích v případě vážného porušení sociálních předpisů v silniční dopravě ([2009/2154\(INI\)](#))

Výbor TRAN 29. 4. 2010 přijal zprávu Helly Ranner z vlastní iniciativy, jejímž hlavním poselstvím je zajištění „srovnatelnosti“ výše sankcí (primárně pokut) za přestupky proti „sociálním předpisům“ v dopravě (doba jízdy, doba odpočinku, pracovní podmínky ap.) napříč celou EU.

Obsah

Výbor kritizoval nejen různé metody klasifikace závažnosti přestupků, ale také různou výši pokut v jednotlivých členských státech (podle Komise od 58 € do 5 tis. €). Podle jeho názoru, přijátého poměrem 37:5, by členské státy měly zavést minimální a maximální výše pokut za jednotlivé přestupky.

Otázka různých cenových hladin v různých zemích by měla být zohledněna jen okrajově. Naopak by se měl např. zvýšit počet kontrol na silnicích a počet parkovacích míst pro kamiony (a povědomí o nich), aby řidiči mohli dodržovat povinné doby odpočinku.

Sporné body

Přijatá zpráva nemá na členské státy ani Komisi žádný bezprostřední vliv. Z hlediska merita věci je signifikantní, že EP navrhuje opatření, na jejichž realizaci (včetně finančního zajištění) se nemá podílet on sám, resp. EU, ale primárně členské státy.

Další vývoj

Plénum EP bude o zprávě hlasovat 18. 5. 2010.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

Řecko jako první v historii eurozóny požádalo o půjčku EU a MMF

[Joint statement](#) by European Commission, European Central Bank and Presidency of the Eurogroup on Greece, 24 April 2010

Řecko 23. 4. 2010 oficiálně požádalo o finanční pomoc ve výši 45 mld. €.

Kontext

Evropská rada na svém zasedání 25. 3. 2010 rozhodla, že bude Řecku, jako krajní prostředek a pokud o to požádá, poskytnuta půjčka tvořená dvoustrannými smlouvami za příspěví MMF. Členské státy eurozóny rozhodnou o vyplácení

půjček jednomyslně (více v příspěvku „Evropská rada rozhodla o podobě mechanismu pomoci Řecku“, [Monitoring března 2010](#)).

Předseda Komise José Manuel Barroso ubezpečil, že pomoc není v rozporu se smlouvami EU. Během dubna se Řecko snažilo přesvědčit investory, aby ne navyšovali úroky z dluhopisů a neopouštěli řecký trh.

Evropský statistický úřad Eurostat nicméně zveřejnil údaje o řeckém státním dluhu. Za rok 2009 byl vyšší, než se předpokládalo: 13,6% HDP. Řecká vláda původně operovala s číslem 12,7% HDP.

Obsah

Zástupci eurozóny dospěli na zasedání 11. 4. 2010 zprvu k závěru, že Řecku během 3 let poskytnou finanční pomoc ve výši 45 mld. € (eurozóna samotná ve výši 30 mld. € a s úrokem přibližně 5%, dalších 10–15 mld. € zajistí MMF). 2. 5. 2010 se všech 16 členů eurozóny shodlo na poskytnutí půjčky na 3 roky ve výši 110 mld. € (eurozóna zajistí 80 mld. a MMF 30 mld.).

Řecko požádalo 15. 4. 2010 o zahájení jednání o technických podmínkách využití mechanismu finanční pomoci. Jednání pokračovala i 22. 4. 2010 za účasti Komise, MMF a ECB. Konečný text smlouvy by měl vzniknout během května 2010. Řecko musí do 19. 5. 2010 získat pro refinancování dluhu, splátek úroků a pokrytí rozpočtového deficitu 8,5 mld. €. Komise ujistila Řecko i mezinárodní trhy, že finanční prostředky do té doby zajistí.

Podle americké investiční skupiny Goldman Sachs a MMF bude Řecko na financování svých programů potřebovat v příštích 3 letech 120–150 mld. €.

Trh na oznámení údajů z Eurostatu reagoval navýšením tržních úroků z dluhopisů, které řecká vláda vydala na dobu 10 let. Sazba 27. 4. 2010 dosáhla výše 9,83% (na počátku dubna 2010 to bylo 7,4%), což je nejvíce od vstupu Řecka do eurozóny. Na konci dubna 2010 ratingové agentury Moody's a S&P snížily rating země na A3, resp. BB+ (rating ČR je A1, resp. A). Rating BB+ zařadil Řecko do tzv. spekulativního pásma pro země na pokraji bankrotu.

Na tento stav okamžitě reagovaly akciové trhy a euro na konci měsíce vůči dolaru oslabilo nejvíce od dubna 2009. Úroky z dvouletých dluhopisů se 28. 4. 2010 vyšplhaly na dvacetinásobek úroků, které platí Německo, tedy až na 23% (27. 4. 2010 to bylo 14%), což je pro eurozónu rekordní číslo, které v roce 2001 nezažila ani bankrotující Argentina. Snížené hodnocení dostalo Řecko na úroveň Rumunska, Maďarska a Islandu, který v roce 2008 státní bankrot prodělal.

Oli Rehn, komisař pro ekonomické a monetární záležitosti, řekl, že čísla umocňují nutnost Řecka provést potřebné reformy, které by snížily deficit na hodnotu, na níž přistoupilo po jednání s EU, tedy o 4 procentní body do konce roku 2010. Řecko slibuje, že do roku 2012 sníží dluh o 3% HDP. Nejvyšší dluh v EU má Irsko (14,3% HDP), nejmenší Švédsko (0,5% HDP). Žádná evropská vláda ne hospodaří s přebytkem.

Portugalsko je dalším státem, jehož zadlužení se ocitá v hledáčku EU: dosahuje 9,4% HDP. Ratingová agentura S&P zemi na konci dubna 2010 také snížila rating (na A- s negativním výhledem). Nervozita na finančních trzích pramení z obav, že Řecko nestihne své dluhy splácet včas, vedla také k navýšení úroků z dluhopisů Španělska, Portugalska, Irska nebo Itálie. Celková míra zadlužení států eurozóny činí 6,3% HDP v porovnání s 2,3% v roce 2008. Tento růst je největší v historii EU. Podle konvergenčních kritérií (resp. Paktu stability a růstu) by rozpočet států eurozóny neměl přesahovat 3% HDP.

Sporné body

Mezi členskými státy panuje v přístupu k řeckému zadlužení vesměs shoda. Německo ale slíbilo podporu Řecku pouze v případě dodržení striktních podmínek a reformem v zemi. Vyžádalo si seznam úsporných opatření, která Řecko v roce 2011 a 2012 provede. K žádosti se připojila také Francie, načež řecký ministr financí Georges Papaconstantinou taková opatření přislíbil. Německo by mělo Řecku přispět největším dílem (v rámci původní 30 mld. půjčky 8,4 mld. €), Francie 6,3 mld. €. Průzkumy veřejného mínění v Německu ale ukazují, že jeho občané jsou zásadně proti této pomoci.

Německo čekají 9. 5. 2010 klíčové volby v Severním Porýní-Vestfálsku a opoziční SDP vládě pohrozila, že její snahu schválit návrh finanční pomoci Řecku v Bundestagu ve zrychleném režimu zablokuje. (Německý ministr financí Wolfgang Schäuble vyjádřil názor, že Bundestag by mohl půjčku schválit do 7. 5. 2010.) Vyhraje-li v této klíčové spolkové zemi vládnoucí CDU Angely Merkelové, zajistí si v horní komoře parlamentu (Bundesratu) většinu.

Další vývoj

Řecký parlament bude o zahájení mechanismu finanční pomoci hlasovat patrně 6. 5. 2010 nebo 7. 5. 2010. Francie, Nizozemsko a Itálie sdělily, že mohou text smlouvy o půjčce schválit svými parlamenty ve zrychleném režimu; Belgii, která je bez vlády, to potrvá déle.

Španělské předsednictví uspořádá 10. 5. 2010 mimořádný summit Evropské rady, který oficiál-

ně odstartuje mechanismus pomoci a bude se zabývat krizí, kterou stav řeckých financí prohloubil.

Komisař Oli Rehn také zopakoval, že EU potřebuje vytvořit stálý mechanismus, který by v případě podobného stavu mohl být využit. Měl by ale být tak nevhodný, že by jej státy neměly být ochotny použít. Komise jeho návrh připraví do poloviny května 2010.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

EP jednal o pracovním programu Komise pro rok 2010

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: „Pracovní program Komise na rok 2010. Čas jednat“ (KOM(2010)135)

EP na svém plenárním zasedání ve dnech 19.–22. 4. 2010 projednával mj. i pracovní program Komise pro rok 2010, jenž byl zveřejněn 31. 3. 2010. Program zahrnuje 4 skupiny priorit: 1. Řešení krize a udržování principů evropské sociálně-tržní ekonomiky; 2. Evropa a občané; 3. Agenda vnější politiky; 4. Modernizace nástrojů, které má EU k dispozici.

Kontext

Komise zveřejňuje svůj pracovní program každoročně formou sdělení, zpoždění pro rok 2010 bylo způsobeno pozdějším schválením Komise. Každoroční programy se mají opírat o „rámcové řídicí směry“, které Komise zveřejnila v září 2009.

Obsah

Hlavní prioritou je vyvedení EU z ekonomické krize, které se má uskutečnit mj. prostřednictvím již zveřejněné Strategie 2020 (viz níže) coby náhrady za někdejší Strategii lisabonskou.

Legislativní návrhy by měly být směřovány k oživení vnitřního trhu. Očekávat lze i posuny v oblasti evropského patentu, dopravní politiky a energetické infrastruktury.

„Občanská“ agenda Komise by se měla primárně týkat již přijatého Stockholmského programu a akčního plánu pro roky 2010–2014 v oblasti svobody, bezpečnosti a spravedlnosti (viz níže).

Komise v této oblasti slibuje prezentovat také návrh na změnu kontroverzní směrnice o pracovní době (více v příspěvku „Komise zahájila konzultace k nové revizi směrnice o pracovní době“, [Monitoring března 2010](#)) či návrhy, které by měly vyjasnit implementační problémy směrnice o vysílání pracovníků.

Sledovat bude třeba i plánovanou zelenou knihu týkající se budoucnosti penzijního systému v Evropě.

Hlavní kapitolou priority, která se tentokrát poněkud netypicky týká vnější politiky, je otázka ustavení Evropské služby pro vnější činnost (EEAS; viz níže).

S EEAS má Komise částečně spolupracovat i v takových oblastech, jako je evropská politika sousedství, rozšiřování a rozvojová pomoc, byť mají být i nadále zůstát v kompetenci Komise. Důležité je také to, že Komise chce v roce 2010 představit též sdělení o strategii týkající se obchodní politiky EU.

V rámci poslední priority by měly pokračovat iniciativy zjednodušování legislativy a snižování administrativní zátěže, které paralelně s narůstáním dalších a dalších (nejen legislativních) aktivit EU a jejich institucí vykazují skromné výsledky.

Poměrně okrajově je zmiňována odkládaná otázka revize rozpočtové politiky. Zde Komise avizuje především konzultace s partnery v klíčových oblastech SZP, strukturální politiky a výzkumu.

Sporné body

Program Komise se ještě před svým projednáním na plénu EP střetl s kritikou (především) socialistů.

Kritizovali zejm. nadměrnou „obsesi“ konsolidací ve fiskální oblasti a podceňování prorůstové politiky, která podle nich jako jediná může efektivně pomáhat čelit nezaměstnanosti, sociálním nerovnostem a klimatickým změnám.

Další vývoj

Debata v plénu EP proběhla 20. 4. 2010, po vystoupení předsedy Komise následovala vystoupení předsedů jednotlivých frakcí, kteří měli možnost prezentovat vlastní legislativní priority.

Rada poprvé diskutovala o evropské občanské iniciativě

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o občanské iniciativě (KOM(2010)119)

Rada 26. 4. 2010 poprvé diskutovala o čtyřech problémových okruzích vztahujících se k návrhu Komise o tzv. evropské občanské („lidové“) iniciativě.

Kontext

Komise svůj návrh předložila 31. 3. 2010 v souladu s článkem 24 Smlouvy o EU. Navrhuje, aby evropská občanská iniciativa byla uznána v případě, že se k ní připojí alespoň 1 mil. občanů z třetiny členských států. Minimální počet signatářů z jed-

notlivých členských států by měl být závislý na jejich lidnatosti (více v příspěvku „Komise: Takhle by měla vypadat evropská občanská iniciativa v praxi“, [Monitoring březen 2010](#)).

Obsah a sporné body

Prvním problémovým okruhem byla otázka registrace iniciativy a její přípustnost. Předmětem debaty bylo, zda by Komise neměla hned na počátku rozhodnout o tom, zda konkrétní otázka spadá do její pravomoci, resp. zda může na dané téma potenciálně předložit legislativní návrh, aby se nezhajovala iniciativa, která z definice nemůže mít žádný relevantní dopad.

Druhým okruhem byla záležitost minimálního počtu signatářů z jednotlivých členských států. Rada však systém „degresivní proporcionality“ (tj. zohlednění lidnatosti členských států) akceptovala.

Třetím a patrně nejkontroverznějším tématem byla samotná procedura sběru podpisů. Členské státy se jednoznačně neshodly, podle kterých údajů by měli být jednotliví signatáři identifikovatelní a zda by to měly být právě oni, kdo by měl podpisy kontrolovat (pakliže by nepostačovala jen kontrola příslušných identifikačních údajů, jak požaduje Komise).

Konečně posledním tématem byla otázka sběru podpisů elektronickou cestou a její „sladění“ se standardizovanými podpisovými archy.

Další vývoj

Rada bude o návrhu znovu diskutovat 14. 6. 2010. Pokud mezitím dospěje k meritorní dohodě se zástupci EP, bylo by možné neformální projednávání textu uzavřít do konce mandátu španělského předsednictví a nařízení by mohlo začít platit 1. 12. 2010, tedy rok po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.

Rada podpořila Catherine Ashton v otázce Evropské služby pro vnější činnost

[Press Release: 3010th Council meeting. General Affairs. Luxembourg, 26 April 2010](#)

Rada na zasedání v Lucemburku 26. 4. 2010 dospěla k politické dohodě týkající se Evropské služby pro vnější činnost.

Kontext

V březnu 2010 vysoká představitelka EU pro SZBP Catherine Ashton prezentovala návrh rozhodnutí Rady zakládající organizaci a fungování Evropské služby pro vnější činnost (EEAS) (více v příspěvku „Evropská služba pro

vnější činnost: Catherine Ashton versus EP“, [Monitoring březen 2010](#))

K nejvíce sporným bodům náleželo obsazení vrcholných funkcí v tomto tělese či fungování konzulárních služeb.

Všechny detaily prozatím nebyly objasněny, Ashton přislíbila dodat Radě další zprávu týkající se především toho, jak chce dosáhnout rovnovážného (geografického) zastoupení při obsazování vrcholných funkcí, což je otázka, která trápí především zástupce nových členských států EU. Navzdory tomu se zástupci členských států v Radě rozhodli předběžný návrh Ashton schválit.

Uskutečnil se tak scénář, který podporovala jak Ashton coby předkladatelka návrhu, tak španělské předsednictví, byť očekávání, že Rada k politické dohodě dospěje ihned po zasedání v Lucemburku, byla zpočátku nízká. Rada tak zaujala poněkud odlišný postoj než EP, který nad svojí úlohou v otázce EEAS nadále projevuje nespokojenost.

Obsah a sporné body

Nejvíce spornou otázkou představovalo obsazení nejvyšších postů v EEAS, včetně otázky způsobu řízení tohoto tělesa.

Ashton navrhovala variantu „představenstva“ složeného ze 3 ředitelů, kteří by fakticky stáli na stejné úrovni. Tuto představu však později nahradila vize jednotného „generálního sekretariátu“ a spíše pyramidová struktura vedení.

Další spornou otázkou představovala funkce konzulárního servisu, kterou má EEAS též zajišťovat.

Otázkou bylo možné zjednodušit na problém toho, která strana bude hradit konzulární služby a náklady v případě, že jeden stát bude jinému zajišťovat ve třetích zemích konzulární zastoupení, jak je v rámci EEAS plánováno.

Problematickou se stala také původně oceňovaná představa o rovném složení EEAS ze zástupců úředníků Komise, pracovníků Rady a diplomatického servisu členských států. Sporné přitom nadále zůstává, jak dosáhnout vyváženého zastoupení členských států.

Geografickou vyváženost v zastoupení by měl zajišťovat poradní výbor pro jmenování členů EEAS, kromě geografické vyváženosti má být sledována i vyváženost genderová. Výsledkem byl nakonec kompromis spočívající v tom, že Komise by neměla mít možnost vetovat individuální jmenování, které bude provádět sama Ashton, bude však potřeba její souhlas nad konečným seznamem. Šlo o to, aby Komise nemohla vetovat obsazení postu pracovníka, který bude v rámci delegace spravovat její fondy (v zájmu finanční nezávislosti EEAS).

Zástupci členských států konstatovali, že se vysoké představitelce EU pro SZBP podařilo během jednání vyjasnit většinu otázek týkajících se složení EEAS i jejího rozpočtu. Ashton následně přislíbila vyjasnit zbývající sporné body.

Další vývoj

Pro Ashton se jedná o úspěch v tom smyslu, že se jí podařilo získat souhlas a určitou podporu jedné z klíčových institucí EU před jednáním s EP, které se zdá být komplikovanější.

Ashton by ráda získala definitivní rozhodnutí o organizaci a fungování EEAS na zasedání Evropské rady v červnu 2010, prozatím se ale stále zdá, že s ohledem na pozici EP (např. v záležitostech navrhované rozpočtové struktury EEAS) to bude problematické.

Komplikovaný bude i nominační proces; jen na obsazení postů 32 hlav jednotlivých delegací bylo podáno více než 1000 přihlášek.

Komise navrhla pro rok 2011 velkorysý rozpočet

Tisková zpráva: Návrh rozpočtu EU na rok 2011: budoucnost po krizi ([IP/10/468](#))

Komise 27. 4. 2010 představila návrh rozpočtu pro rok 2011. Celková výše výdajů (v reálných platbách) má mírně přesahovat 130 mld. €, což oproti rozpočtu pro rok 2010 znamená nárůst o téměř 6 %. V závazkové části mají výdaje dosahovat až 142,6 mld. €.

Kontext

Zajímavostí rozpočtu pro rok 2011 je to, že poprvé má rozpočtová procedura probíhat v souladu s Lisabonskou smlouvou, tedy za rovnoprávného postavení EP vůči Radě.

Na základě Lisabonské smlouvy mizí rozdíly mezi tzv. povinnými výdaji (náležely sem např. výdaje na SZP) a nepovinnými výdaji (např. výdaje na financování strukturální politiky). EP bude mít nyní právo odmítat a pozměňovat také výdaje dříve náležející k tzv. povinným.

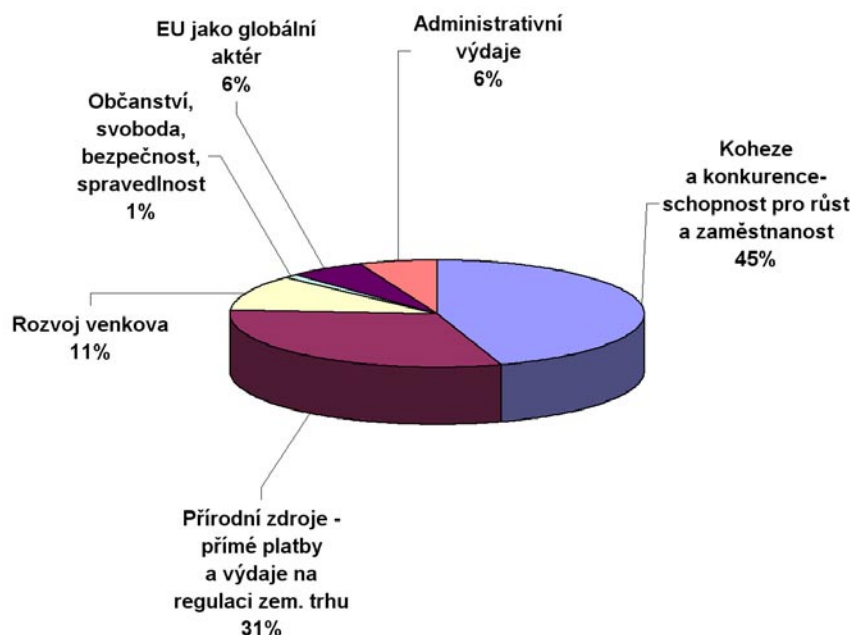
Obsah

K největšímu nárůstu výdajů oproti roku 2010 má dojít v kapitole 1 (Udržitelný růst), která zahrnuje jednak kohezi (strukturální fondy), jednak operační programy a další výdaje na posilování konkurenceschopnosti (7. rámcový program pro vědu a výzkum, Galileo, vzdělávací programy).

Pokračovat má evropský plán ekonomické obnovy, včetně schválených prostředků v oblasti energetiky a programu pro zavádění internetu ve venkovských oblastech (vyčleněno cca 500 mil. €).

Růst má též kapitola 3 (Občanství, svoboda, bezpečnost a spravedlnost), která zahrnuje především spolupráci v oblasti justice a vnitra, což souvisí především se Stockholmským programem (viz níže). K nárůstu o cca 4,5 % oproti předcházejícímu roku má dojít také v oblasti administrativních výdajů.

Struktura rozpočtu pro rok 2011 dle návrhu Komise (závazky)

Zdroj: Komise

K mírnému poklesu naopak dochází v kapitole 4 (EU jako globální aktér), což s sebou nese například i mírné snížení rozvojové pomoci EU třetím zemím.

Na druhé straně návrh prozatím nezahrnuje rozpočet plánované Evropské služby pro vnější činnost, protože v době jeho předkládání ještě nebyly jeho parametry zcela jasné (zda půjde o samostatný rozpočet této instituce, jak navrhuje vysoká představitelka EU pro SZBP Catherine Ashton).

Podstatnou část výdajů rozpočtu nadále tvoří kapitola 2 (Ochrana a řízení přírodních zdrojů), která je de facto synonymem pro SZP a zahrnuje jak přímé zemědělské platby a platby spojené s organizací zemědělských trhů, tak také rozvoj venkova (tzv. druhý pilíř SZP), výdaje na environmentální opatření a rybolov. Z hlediska plateb se jedná stále o nejobemnější výdajovou kapitolu (58,1 mld. € pro rok 2011, zatímco pro kapitolu 1 je to 54,6 mld. €), z hlediska závazků kapitola 1 kapitolu 2 převyšuje o cca 5 mld. €.

Sporné body

V souvislosti s publikací návrhu Komise EP vyjádřil ústy některých svých členů znepokojení nad navýšením výdajů v době, kdy se členské státy, na základě jejichž HNP je financováno téměř 73 % rozpočtových výdajů, vzpamatovávají z finanční krize.

Je otázkou, jak bude EP ve své nové úloze reagovat; v minulosti v řadě případů s Komisí z hlediska velkorysosti výdajů souhlasil, zatímco Rada jakožto orgán složený ze zástupců vlád členských států se tradičně přiklání k úspornější variantě.

Pozice EP se bude zřejmě různit s ohledem na frakci a/nebo státní příslušnost.

Server EUobserver prezentoval vyjádření europoslance Alexandera Alvara (Německo, ALDE), který před takovým vývojem varoval. Je přitom třeba mít na paměti, že Německo v absolutních číslech nadále zůstává hlavním příspěvatelem do rozpočtu EU. Jeden ze socialistických poslanců údajně zase kritizoval plánované snížení pomoci pro palestinskou samosprávu, kterou EU každoročně poskytuje v rámci kapitoly EU jako globální aktér.

Zde však nemá jít ani tak o výsledek rozpočtového krácení v příslušné kapitole jako spíše o krátkodobé přeskupení priorit. K navýšení pomoci má dojít pro oblast Severokyperské turecké republiky (v rámci podpory urovnání vztahů mezi severem a jihem ostrova) a rozvojovým zemím při zvládání klimatických změn.

Další vývoj

Návrh rozpočtu předložený Komisí bude nyní projednáván Radou (ke společné pozici by měla dospět v červenci 2010) a EP.

Zde bude nejprve opatřen pozměňovacími návrhy v rámci výboru BUDG; tento proces by měl být dokončen do října 2010. Následně proběhne hlasování v plénu, ke kterému by mělo dojít v listopadu 2010. Toto hlasování by mělo rozhodnout o finálním přijetí či nepřijetí rozpočtu.

Změnou oproti předchozí praxi by mělo být také to, že proběhne pouze jedno čtení jak v EP, tak v Radě.

JUSTICE A VNITRO

Komise zveřejnila akční plán pro oblast svobody, bezpečnosti a spravedlnosti 2010–2014

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions – Delivering an area of freedom, security and justice for Europe's citizens – Action Plan Implementing the Stockholm Programme (COM(2010)171)

V návaznosti na tzv. Stockholmský program Komise 20. 4. 2010 zveřejnila akční plán pro oblast svobody, bezpečnosti a spravedlnosti pro období 2010–2014.

Kontext

Stockholmský program byl přijat v prosinci 2009 jakožto strategie pro nové pětileté období v oblasti svobody, bezpečnosti a spravedlnosti namísto tzv. Haagského programu.

Jeho úkolem má být vybudování daného prostoru během 5 let s důrazem na Chartu základních práv EU, další harmonizaci v oblasti trestního a občanského práva s přeshraničním prvkem, boj s organizovaným zločinem, terorismem a dalšími hrozbami, vízovou politikou a ochranu hranic, dobudování společného a azylového systému a společnou přistěhovaleckou politiku EU (více v příspěvku „Stockholmský program schválen“, [Monitoring prosinec 2009](#)).

Obsah

Akční plán předpokládá uveřejnění konkrétních návrhů, které se mají týkat především následujících oblastí:

Klíčové iniciativy akčního plánu pro oblast svobody, bezpečnosti a spravedlnosti 2010–2014

1. Boj proti terorismu

Plánuje se využívání záznamníku jmen cestujících leteckou dopravou pro účely možného vymáhání práva (EU-PNR), což je jeden ze sporných bodů jednání např. mezi EU a USA. V roce 2010 by měl být předložen konkrétní legislativní návrh, zatímco EU se bude snažit dojednat se třetími zeměmi sdílení těchto dat. Dále se počítá s vyjednáváním dohody mezi EU a USA o programu TFTP, který se týká přenosu finančních dat a jeho monitoringu za účelem vyšetřování a předcházení možné teroristické činnosti. EU zde plánuje dosáhnout dohody s USA v roce 2010, přičemž citlivou otázkou bude zaručení ochrany dat. Monitoring přenosu finančních dat by měl být omezen pouze na protiteroristická opatření a data by neměla být uchovávána déle než 5 let.

2. Boj proti zločinnosti

V roce 2010 se plánuje nový návrh směrnice týkající se útoků proti informačním systémům a kybernetického zločinu. V roce 2012 se potom počítá s návrhem nové legislativy, která by měla učinit trestným činem krádež identity. Podle komisařky pro vnitřní věci Cecilie Malmström má být účelem připravovaných norem další „přiblížení Evropy občanům“.

3. Vnitřní bezpečnost

Ještě v roce 2010 Komise plánuje vydat sdělení týkající se komplexní bezpečnostní strategie pro posílení spolupráce v oblasti vymáhání práva a civilní ochrany.

4. Ochrana hranic

V roce 2011 má Komise vydat konkrétní legislativní návrh týkající se systému vstupu na hranice EU a jejich opuštění pro držitele víz, který by měl přesně registrovat okamžik překročení hranic EU, délku povoleného pobytu, popř. předat odpovědným autoritám hlášení o pohotovosti v případě narušení.

5. Shromažďování dat

V roce 2010 má Komise vydat zprávu o pokroku týkající se dosavadního uplatňování směrnice o zadržování a ukládání dat a jejím dopadu na různé zájmové skupiny (podnikatelská sféra, spotřebitelé), se zvážením možných změn a doplnků.

6. Migrace

V roce 2010 Komise plánuje také legislativní návrhy týkající se podmínek vstupu a pobytu

občanů třetích zemí na území EU za účelem sezónních prací či mezifirmního styku.

Zdroj: Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions – Delivering an area of freedom, security and justice for Europe's citizens – Action Plan Implementing the Stockholm Programme (COM(2010)171)

Dále se počítá se sděleními v oblasti evropského azylového systému, včetně opatření na posílení solidarity mezi členskými státy.

Občanského práva se má týkat legislativní návrh o přeshraničním uznávání dokumentů v oblasti civilního práva (uveřejněn má být v roce 2013).

Měly by tak být usnadněny např. přeshraniční sňatky. K povzbuzení přeshraničního podnikání má zase v roce 2010 sloužit návrh týkající se umožňování dlužných částek v přeshraničním styku.

V roce 2011 se počítá s návrhem společných standardů pro nakládání s oběťmi trestných činů a uznáváním ochranných opatření pro ženy jakožto obětí násilí napříč EU. Počítá se také s dalšími úpravami v oblasti práv osob obviněných z trestných činů.

Posílena má být i konzulární ochrana občanů cestujících mimo EU.

Další vývoj

Akční plán má být realizován prostřednictvím desítek konkrétních návrhů týkajících se zmíněných oblastí, s jejichž zveřejněním se počítá v letech 2010–2013.

Rozhodovací proces bude ve většině uvedených oblastí ovlivněn vstupem Lisabonské smlouvy v platnost; rozšířila užítí kvalifikované většiny (namísto jednomyslnosti) při hlasování v Radě i spolurozhodování EP.

SPOTŘEBITELÉ

Práva spotřebitelů: „plná, ale cílená harmonizace“

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady o právech spotřebitelů ([KOM\(2008\)614](#))

V průběhu dubna 2010 vyšlo najevo, že Komise i EP hodlají práva spotřebitelů v EU definovat prostřednictvím „plné, ale cílené harmonizace“.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v říjnu 2008. Na jeho základě by mělo dojít k vytvoření normy, která nahradí stávající směrnice č. 85/577, č. 93/13, č. 97/7 a č. 1999/44 a podpoří přeshraniční/internetové spotřebitelské transakce. Rada s konsolidací stávajícího předpisového rámce souhlasila v prosinci 2009 (více v příspěvku „Rada souhlasí s posílením práv spotřebitelů“, [Monitoring prosinec 2009](#)).

Obsah

EP za podpory Komise bude původní návrh redefinovat tak, aby bylo jednoznačně jasné, která práva spotřebitelů budou striktně definována na úrovni EU a která si budou moci členské státy v rámci stanovených pravidel upravovat samy.

Principiálně by mělo platit, že plně by měly být harmonizovány definice pojmů ve směrnici a právo na odstoupení od (kupní) smlouvy (kapitoly 1 a 3 návrhu). Otázka požadavků na informování spotřebitelů před uzavřením smlouvy, záruky (podmínky kupních smluv) a neférové smluvní klauzule (kapitoly 2, 4 a 5 návrhu) by měla být ponechána primárně v kompetenci (nebo lépe: mohla by být předmětem změn) členských států.

Pokud jde o nákupy prostřednictvím internetu, měla by být harmonizace na úrovni EU rozsáhlejší. Zpravodaj návrhu Andreas Schwab z výboru IMCO také navrhl, aby vznikl veřejný „black list“ neférových obchodních praktik, jež by členské státy průběžně aktualizovaly.

Sporné body

Mezi reprezentanty malých a středních podniků (UEAPME) na jedné straně a zástupci spotřebitelů (BEUC) na straně druhé existují rozdíly, nejen pokud jde o požadovanou míru harmonizace, ale i o skutečnou poptávku po nové směrnici (může nová norma per se zvýšit objem přeshraničních spotřebitelských transakcí?).

Další vývoj

Plénum EP by mělo o zprávě Andrease Schwaba v prvním čtení hlasovat 22. 11. 2010. Výsledná směrnice by měla být provedena do 18 měsíců od svého vstupu v platnost.

Komise představila 8 variant revize směrnice o souborných službách v cestovním ruchu

22. 4. 2010 se konal workshop Komise k plánované revizi směrnice č. 90/314 o souborných službách v cestovním ruchu. Bylo na něm představeno 8 variant, jak normu změnit.

Kontext

Směrnice č. 90/134 (tzv. PTD) se vztahuje na souborné služby pro cesty, pobyty a zájezdy (tzv. balíčky) a stanovuje požadavky na poskytované informace a odpovědnost za nevyhovující služby (doprava, ubytování atd.).

Definuje rovněž způsob ochrany klientů v případě platební neschopnosti nebo úpadku cestovní kanceláře nebo agentury.

V březnu 2010 odpovědný komisař John Dalli oznámil, že návrh na revizi směrnice předloží nejspíše až v roce 2011 (více v příspěvku „Komise: Revize směrnice o souborných službách v cestovním ruchu nejdříve v roce 2011“, [Monitoring březen 2010](#)), několik dní v dubnu 2010, během nichž byl v důsledku mraku vulkanického popela z islandské sopky Eyjafjallajökull zastaven letecký provoz v řadě států Evropy, však situaci minimálně neformálně posunulo směrem k dřívějšímu zásahu do předmětné směrnice.

Obsah

Komise prezentovala svou reakci na 161 příspěvků, které obdržela v průběhu veřejné konzultace mezi listopadem 2009 a únorem 2010, v podobě 8 variant dalšího postupu.

První variantou je zachování stávající směrnice, druhou rovněž, ovšem se stanovením neformálních pravidel, jak normu provádět, třetí zavedení „evropského“ loga, jež by identifikovalo ty balíčky, na něž se norma vztahuje. Čtvrtou variantou by mělo být zrušení stávající směrnice a zavedení seberegulace, pátou zachování báze původní směrnice a její aktualizace (o tzv. dynamické balíčky sestavované prostřednictvím jedné internetové stránky s možností ex post navýšení jejich ceny max. o 10%), šestou obdoba varianty páté, měly by však být pokryty i dynamické balíčky sestavené přes více internetových stránek. Sedmá varianta by obsahovala také ochranu proti úpadku cestovní kanceláře nebo agentury a osmá všechna smluvní ujednání spjatá s balíčkem. V rámci této varianty by měla být zachována vysoká ochrana práv spotřebitelů (varianta „maximum plus“).

Sporné body

Zástupci sektoru cestovního ruchu (ECTAA, ABTA) označují potenciální komplexní legislativní úpravu za nevhodnou (nebo rovnou za kontraproduktivní), neboť jim podle jejich slov zvýší náklady, a tedy i cenu nabízených služeb.

Další vývoj

Předložení konkrétního návrhu se očekává na přelomu let 2010 a 2011.

EP: Pozměňovací návrhy farmaceutického balíku přijaty

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2001/83/ES, pokud jde o zabránění vstupu léčivých přípravků, které jsou padělané, pokud jde o identifikační údaje a údaje o jejich historii či původu, do legálního dodavatelského řetězce (KOM(2008)668)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, pokud jde o farmakovigilanci (KOM(2008)665)

Výbor ENVI přijal 27. 4. 2010 poměrem 51:0:3 pozměňovací návrhy ke dvěma normám tzv. farmaceutického balíku.

Kontext

Směrnice č. 2001/83 týkající se padělaných léků byla přijata v listopadu 2001. Vztahuje se i na distributory, kteří léčivé přípravky neuvádějí na trh, ale vyváží je. Komise přepracování směrnice zdůvodnila zhoršující se situací na trhu s léky; padělanými výrobky je ohrožen spotřebitel i výrobci, kteří operují na vnitřním trhu EU.

Komise si kladla za cíl posílit evropský systém farmakovigilance léčiv, a proto modifikovala jak směrnici č. 2001/83, tak nařízení č. 726/2004, které ji upravuje. Navrhla vytvoření vědeckého výboru PRAAC v rámci Evropské agentury pro léčivé přípravky a posílení stávající databáze Eudravigilance.

Návrh revize týkající se padělaných léčiv a farmakovigilance je součástí balíku, který byl Komisí představen v prosinci 2008. Třetí norma balíku zabývající se informacemi o předepsaných léčích pacientům, bude výborem ENVI diskutována v červnu 2010.

Obsah

Výbor ENVI zahrnul do návrhu směrnice (oproti Komisi) prodej léků přes internet. Zpravodajka návrhu Marisa Matias argumentovala, že až 50 % léků prodaných v legálních internetových lékárnách je padělaných. Výbor schválil, aby internetové obchody prodávající léky legálně musely své stránky autorizovat a aby obsahovaly logo, které kupujícímu zajistí zákonnost původu nakupovaných léků. Všechny internetové lékárny by byly evidovány v centrální databázi každého členského státu a také na úrovni EU. Zpravodajka návrhu také upřesňuje některé termíny a sankce, které by měly odpovídat přinejmenším trestným činům spojeným s narkotiky.

Výbor ENVI se shodl s Komisí na zachování možnosti přebalování léků v případě prodeje v jiném členském státě. Někteří členové výboru však namítali, že revize v tomto případě není dostatečně přísná. Podle Komise se v roce 2008 prodalo přes 35 mil. padělaných tablet. Směrnice proto navrhuje opatřit léky speciálními ochrannými prvky, které by znesnadňovaly jejich padělání. Výše uvedená opatření se budou týkat jen léků na předpis. Komise po 4 letech od vstupu směrnice v platnost přezkoumá, zda se opatření budou vztahovat také na léky bez předpisu.

Návrh směrnice týkající se farmakovigilance obsahoval 300 pozměňovacích návrhů výboru ENVI. Podle zpravodajky návrhu Lindy McAvan zemře v EU ročně téměř 200 tis. lidí na vedlejší účinky léků. Zpráva vítá vytvoření Evropského výboru pro farmakovigilanci. Hlavní změnou je pozice členských států, které určí jednu nebo více odpovědných autorit.

Výbor nepodpořil návrh Komise na plnou odpovědnost států za zjištění a sledování nežádoucích vedlejších účinků léků. Namísto toho doporučil, aby firmy vyrábějící léky informovaly o těchto účincích v databázi Eudravigilance, která tuto informaci předá odpovědným institucím členských států. Výbor také zamítl návrh Komise vytvořit shrnující informace o léku, neboť již nyní jsou u každého léku obsaženy.

Postoj ČR

Původní směrnice č. 2001/81 byla do českého právního řádu implementována zákonem o léčivech č. 378/2007. Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL) ohledně revize výše zmíněné směrnice inicioval veřejnou konzultaci s farmaceutickým průmyslem i patientskými organizacemi, jejíž výsledky sloužily jako podklad pro národní stanovisko. Podle SÚKL se v ČR padělané léky objevují jen v nelegální distribuční síti. Přesto ústav zahájil k této problematice informační kampaň.

Další vývoj

Plénum EP bude o pozměňovacích návrzích jednat patrně 14. 6. 2010.

Také bude zahájeno jednání s Radou. Zpravodajové návrhů však neočekávají, že by Rada přijala návrh výboru ENVI v prvním čtení.

VNITŘNÍ TRH

Evropa 2020: přípravy na definitivní schválení pokračují

Sdělení Komise „Evropa 2020“: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění ([KOM\(2010\)2020](#))

Rada 26. 4. 2010 zhodnotila dosavadní vývoj příprav na definitivní schválení ekonomicko-environmentálně-sociální strategie „Evropa 2020“, již Komise oficiálně představila v březnu 2010, Evropskou radou ve dnech 17.–18. 6. 2010.

Kontext

„Evropa 2020“ navazuje na neúspěšnou Lisabonskou strategii z roku 2000. V důsledku její realizace se měla EU do roku 2010 stát „nejkonkurenceschopnější ekonomikou světa založenou na znalostech“.

Obsah

„Evropa 2020“ je, pokud jde o základní vyznění, Lisabonské strategii podobná, zejm. vzájemným provázáním ekonomických, sociálních a environmentálních cílů.

Definuje 5 obecných (celounijních) cílů s tím, že každá členská země by si měla definovat ještě cíle „národní“ (o jejichž naplňování by měla jednou ročně informovat Evropskou radu; více v příspěvku „Komise oficiálně představila svůj plán „Evropa 2020“, [Monitoring březen 2010](#)).

5 cílů strategie „Evropa 2020“

1. zvýšení podílu pracující populace v produktivním věku (20–64 let) z 69 % na 75 %
2. zvýšení podílu vládních výdajů na výzkum a vývoj z 1,9 % na 3 % HDP, zejm. zlepšením podmínek pro soukromé investice
3. snížení emisí skleníkových plynů o min. 20 % v porovnání s rokem 1990, zvýšení podílu energií z obnovitelných zdrojů na 20 % a 20% zvýšení energetické účinnosti
4. snížení počtu Evropanů trpících chudobou (tj. disponujících pouze 60 % mediánu mzdy v příslušném členském státě) z 80 mil. na 60 mil.
5. snížení počtu občanů EU opouštějících předčasně systém vzdělávání z 15 % na 10 % a zvýšení počtu vysokoškolských absolventů (v rámci věkové skupiny 30–34 let) z 31 % na 40 %

Zdroj: Komise

Sporné body a další vývoj

Rada předpokládá, že dosud kontroverzní a/ nebo nedostatečně specifikované cíle (týkající se

zejm. výdajů na výzkum a vývoj, chudoby a předčasně opuštění systému vzdělávání) budou „vyřešeny“ na zasedání Rady ve dnech 10.–11. 5. 2010 a 7.–8. 6. 2010, resp. ještě předtím na úrovni příslušných pracovních skupin, pakliže nedojde mezitím ze strany EP k nějakému zásadnímu posunu, jenž by spočíval ve výrazném zpřísnění požadavků strategie „Evropa 2020“ vůči členským státům.

Naznačila to např. zpráva Pervenche Berès přijatá 29. 4. 2010 na úrovni výboru EMPL poměrem 26:16:2 (viz mj. znovu akcentovaný požadavek na zavedení minimální mzdy v EU v minimální výši 60 % průměrného platu v příslušném členském státě a sektoru nebo „zrušení“ bezdomovectví do roku 2015).

Otázkou je také metodologie posuzování stanovených cílů na úrovni jednotlivých členských států. Zabývat by se jí měla Rada 14. 6. 2010.

K definitivnímu schválení strategie by mělo dojít na summitu Evropské rady ve dnech 17.–18. 6. 2010.

IMCO: Splácet faktury včas budou muset všichni

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích ([KOM\(2009\)126](#))

Výbor IMCO 28. 4. 2010 schválil poměrem 30:0:6 svou zprávu k návrhu směrnice o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích. Oproti očekávání by měly jak veřejné autority, tak jiné (obchodní) subjekty splácet faktury do 30 dnů (do 60 dnů jen za určitých podmínek).

Kontext

Komise svůj návrh předložila v dubnu 2009 s cílem doplnit platnou směrnici č. 2000/35 a věřitelům (zejm. malým a středním podnikům) poskytnout nástroje k uplatnění svých práv v případě opožděných plateb.

IMCO (odpovědný výbor) se návrhem zabýval v lednu 2010 (více v příspěvku „EP je ve věci boje proti opožděným platbám nejednotný“, [Monitoring leden 2010](#)), ITRE svou zprávu schválil v březnu 2010 (více v příspěvku „ITRE potvrdil asymetrické požadavky vůči veřejným autoritám při pozdním splácení faktur“, [Monitoring březen 2010](#)).

Obsah a sporné body

Zpráva Barbary Weiler požaduje, aby za obchodní transakce bylo placeno všemi subjekty principiálně do 30 dnů. V případě business-to-business transakcí může být tato doba prodlou-

žena o dalších 30 dní, ale jen po ujednání obou stran. Nad 60 dní se smí doba splatnosti dostat jedině v případě, že to žádné ze stran nezpůsobí „neospravedlnitelnou škodu“.

Veřejné autority by měly být předmětem přísnějších pravidel: doba splatnosti faktury nesmí překročit 60 dní. (Na druhou stranu by ale neměly být tak restriktivní, jak původně plynulo z návrhů, které se na půdě EP objevovaly ještě před několika týdny.) Jedinou výjimkou by měla být veřejná (a v kontrastu s původním návrhem Komise také soukromá) zdravotnická zařízení (měla by se jich týkat lhůta v zásadě 60 dní), protože sama jsou financována relativně komplikovaně, a tudíž nemusí včas disponovat potřebnými prostředky.

Kompenzace za pozdní platbu by se nadále neměla počítat z celkové výše nesplacené faktury (5%; Komise s ní počítala jen v případě veřejných autorit), ale na základě úrokové sazby o minimální výši 9% (Komise navrhovala 7%). Administrativní náklady věřitele by měly být saturovány paušálem 40 €.

Další vývoj

Plénium EP bude o zprávě hlasovat v květnu nebo červnu 2010 – v závislosti na výsledcích jednání zástupců výboru IMCO se zástupci členských států zastoupených v Radě.

Komise zveřejnila strategii pro čistá a energeticky účinná vozidla

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council and the European Economic and Social Committee. A European strategy on clean and energy efficient vehicles (COM(2010)186)

Komise 28. 4. 2010 uveřejnila strategii, jejímž cílem je zvýšení podílu „zelených“ vozidel na trhu. Za tím účelem předložila na 40 konkrétních opatření.

Kontext

Podle odhadů Komise bude na světě v roce 2030 0,8–1,6 mld. automobilů (v roce 2050 2,5 mld.). Z tohoto důvodu je nutné snížit jejich emise (kvůli klimatické změně a kvalitě ovzduší). Současně je nezbytné zajistit EU konkurenceschopné postavení vůči dalším klíčovými producenty (USA a Japonsku), zvláště vzhledem ke končící hospodářské recesi.

Obsah

Strategie obsahuje 40 legislativních i nelegislativních opatření rozdělených do tří základních skupin (redukce emisí z konvenčních vozidel

v letech 2010–2012; podpora výzkumu a inovací; „směry“ pro finanční podporu a informování spotřebitelů). Primárním cílem je snížení automobilových emisí, neměla by se však upřednostňovat žádná konkrétní technologie.

Vedle vozidel na plynový, hybridní, elektrický či vodíkový pohon by se měly rozvíjet i klasické spalovací motory, byť by měly být výrazně účinnější.

Strategie neobsahuje žádná konkrétní čísla, pokud jde o její finanční podporu.

Vybraná legislativní opatření strategie pro čistá a energeticky účinná vozidla

- Návrh nařízení o schválení typu dvou-, tří- a čtyřkolových vozidel (kategorie L), pokud jde o emisní standardy (2010)
- Návrh na snížení dopadů spotřeby paliva mobilních klimatizačních systémů (2011)
- Návrh revize směrnice č. 70/157 týkající se přípustné hladiny akustického tlaku a výfukového systému motorových vozidel (2011)
- Návrh revize směrnice č. 2003/96 o zdanění energetických produktů a elektřiny
- Návrh revize směrnice č. 1999/94 týkající se dostupnosti informací pro spotřebitele o spotřebě paliva a emisích CO₂ při prodeji nových osobních automobilů
- Návrh revize nařízení č. 443/2009, kterým se stanoví výkonnostní emisní normy pro nové osobní automobily (2013)
- Návrh revize směrnice č. 2007/46, kterou se stanoví rámec pro schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel (2010, 2011)
- Návrh revize směrnice č. 2000/53 o vozidlech s ukončenou životností

Zdroj: Communication from the Commission to the European Parliament, the Council and the European Economic and Social Committee. A European strategy on clean and energy efficient vehicles (COM(2010)186)

Sporné body

Některé ekonomiky již nyní spoléhají spíše na vozidla s elektrickým pohonem (Španělsko, Francie, Německo, Portugalsko, Dánsko), jiné očekávají, že rozhodnou sami spotřebitelé (Velká Británie, Česká republika).

Komise se kloní spíše k první ze skupin (v roce 2030 budou elektromobily údajně tvořit až 20% nově prodaných automobilů) a je připravena jí poskytnout veškerou podporu (garance, že elektromobily budou stejně bezpečné jako klasické automobily; vytvoření společných standardů; podpora výstavby

dobíjecích stanic a recyklace baterií ap). Zároveň jde o zřetelný posun Komise od podpory biopaliv, jež se podle řady studií z poslední doby neukazují být (z hlediska snížení emisí) nejhodnější volbou.

Za zainteresovaní aktéři včetně environmentálních organizací předloženou strategii většinou přivítali, byť často poznamenávali, že Komise s ní měla přijít dříve. Mezi zastánci přísnější regulace na úrovni EU také panuje obava, že Komise v případě předkládání konkrétních (legislativních) návrhů bude zohledňovat spíše zájmy automobilového průmyslu.

Další vývoj

Problematikou strategie by se mělo v roce 2010 na úrovni zástupců členských států zabývat španělské a belgické předsednictví.

V případě Komise se očekává, že bude konkrétní návrhy odkazující na strategii předkládat průběžně.

VZDĚLÁVÁNÍ A VÝZKUM

Revize 23 let staré směrnice týkající se pokusů na zvířatech

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely (KOM(2008)543)

Zástupci EP a Rady dospěli 7. 4. 2010 ke shodě na posledních detailech návrhu revize směrnice týkající se ochrany zvířat používaných při vědeckých pokusech.

Kontext

Podle agentury ECEAE je v evropských laboratořích ročně využíváno na experimenty 12 mil. zvířat. Směrnice č. 86/609 nebyla od svého přijetí revidována. Komise teprve v roce 2007 vydala doporučení č. 2007/526 stanovující pravidla pro chov laboratorních zvířat. Návrh revize původní směrnice předložila v listopadu 2008. První čtení v EP proběhlo 5. 5. 2009.

Politická dohoda z prosince 2009 byla narušena vstupem Lisabonské smlouvy v platnost; norma je nyní projednávána spolurozhodovací procedurou. Konečná podoba návrhu směrnice byla oficiálně prezentována na zasedání výboru AGRI 12. 4. 2010.

Obsah

Návrh směrnice se snaží o koordinaci v celé oblasti výzkumu. Některé členské státy totiž zavedly vnitrostátní pravidla zacházení s laboratorními zvířaty s dalekosáhlým dopadem, jiné naopak

uplatňují pouze minimální pravidla. Návrh obsahuje požadavky na původ zvířat a specifické mechanismy monitorování, které mají zaručit, že jsou navrhovaná opatření účinná.

Cílem směrnice je zavést do dané oblasti nové postupy, které nepůsobí zvířatům tolik bolesti a stresu, omezit používání primátů, zajistit lepší regulaci potřebných testů a kontrolu pracovišť. Směrnice má snížit počet prováděných testů a počet používaných primátů na minimum. EP nicméně povolil používání jiných druhů opic, pokud neexistuje jiná alternativa. EP a Rada se shodly na zavedení kategorizace stupňů bolesti, které zvířata během pokusů zažívají. Pokusy vysoce bolestivé mají být vědecky a morálně zdůvodněné.

Organizace chránící práva zvířat revizi směrnice vesměs vítají, i když stále upozorňují na její nedostatky.

Postoj ČR

Zvířata používaná k vědeckým účelům jsou v ČR chráněna zejm. zákonem č. 162/1993, kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 246/1992 na ochranu zvířat proti týrání, a vyhláškou č. 207/2004 o ochraně, chovu a využití pokusných zvířat.

Další vývoj

O zprávě týkající se revize směrnice bude hlasovat výbor AGRI ve dnech 3.–4. 5. 2010.

Poté bude o návrhu jednat Rada. Druhé čtení se v EP uskuteční patrně v září 2010.

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI

Zpravodajka FEMM hodlá matkám-OSVČ zajistit vyšší stupeň ochrany než Rada

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a o zrušení směrnice 86/613/EHS (KOM(2008)636)

Zpravodajka návrhu směrnice o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné Astrid Lulling 7. 4. 2010 na zasedání výboru FEMM prezentovala svou pozici k prvnímu čtení Rady.

Kontext

Návrh je součástí tzv. rodinného balíku (balíku opatření pro zlepšení rovnováhy pracovního a rodinného života), jež Komise uveřejnila v říjnu 2008. Plénum EP návrh podpořilo v květnu 2009. Rada

jej předběžně schválila v listopadu 2009, definitivně své první čtení završila v březnu 2010 (více v příspěvku „EP: Zásada rovného zacházení se musí vztahovat i na OSVČ“, [Monitoring duben / září 2009](#), v příspěvku „Rada podpořila rovné zacházení s OSVČ“, [Monitoring prosinec 2009](#), a v příspěvku „Rada: Matky-OSVČ musí mít stejná práva jako matky-zaměstnankyně“, [Monitoring březen 2010](#)).

Obsah a sporné body

Zpravodajka souhlasí s tím, aby se matky-OSVČ, tzv. asistující partnerky a životní partnerky (všech sektorů) účastnily národních systémů sociálního zabezpečení, pakliže se pro to členské státy rozhodnou. Pokud tak již ale učiní, nemělo by se rozlišovat mezi OSVČ a zaměstnanci.

Jako kontroverzní se jeví požadavek, aby se na OSVČ vždy (nyní i při případných revizích) vztahovala stejná pravidla týkající se minimální délky mateřské dovolené jako na zaměstnance (tj. nejen 14 týdnů, jak připouští Rada, ale dojde-li k revizi směrnice č. 92/85, pak až 20 týdnů; více v příspěvku „EP podporuje prodloužení plně placené mateřské dovolené na minimálně 20 týdnů“, [Monitoring únor 2010](#)).

Další vývoj

Výbor FEMM by měl svou zprávu pro druhé čtení v EP přijmout nejpozději 4. 5. 2010. Plénum by se jí mělo zabývat 18. 5. 2010.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Zahájena debata o budoucnosti SZP po roce 2013

Dacian Cioloș člen Evropské komise pro zemědělství a rozvoj venkova Jaké má být zemědělství Evropy zítřka? Výzva k veřejné diskuzi Projev přednesený před výběrem pro zemědělství Evropského parlamentu V Bruselu dne 12. dubna 2010 ([SPEECH/10/150](#))

Návrh zprávy o budoucnosti společné zemědělské politiky po roce 2013 ([2009/2236\(INI\)](#)); Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova; Zpravodaj: George Lyon

Komisař pro oblast zemědělství a rozvoje venkova Dacian Cioloș 12. 4. 2010 zahájil veřejnou debatu o budoucnosti SZP, do které se mohou účastníci zapojit prostřednictvím internetu. Na zasedání výboru AGRI, které se konalo ve stejný den, byl prezentován návrh rezoluce o budoucnosti SZP po roce 2013, který má být příspěvkem EP k diskusi.

Kontext

Debata o budoucnosti SZP po roce 2013 bude v kontextu připravovaných změn rozpočtové politiky EU a následné přípravy nové finanční perspektivy dominantním tématem v oblasti zemědělství.

Potenciální změny v této oblasti vyvolávají značně nesouhlasné reakce především u zemí EU-15, které jsou po desetiletí zvyklé na systém podpor v rámci SZP, změnám se ale brání i někteří noví členové. Dokladem může být tzv. Pařížská výzva, která hovoří o potřebě zachovat do budoucna silnou SZP se zajištěním potravinové soběstačnosti, zemědělských příjmů i environmentálního rozměru zemědělství. Byla výsledkem schůzky ministrů zemědělství některých členských států EU; v prosinci 2009 ji v Paříži uspořádal francouzský ministr zemědělství Bruno Le Maire (více v příspěvku „Od mléčné krize k Pařížské výzvě“, [Monitoring prosinec 2009](#)). V únoru 2010 zase ve Varšavě podepsalo 9 z 12 členských států východního rozšíření (bez ČR, Slovinska a Malty) ve Varšavě podobnou společnou deklaraci, v níž jejich zástupci volali po zachování silné SZP, která by zemědělcům garantovala příjmy i po roce 2013 (více v příspěvku „Deklarace pro silnou SZP“, [Monitoring únor 2010](#)).

Na obranu zachování stávajících dotačních mechanismů v SZP vystupují i zástupci samotných zemědělců. Nadnárodní lobbistická organizace COPA-COGECA přijala 22. 4. 2010 prohlášení týkající se zachování plateb podporujících hospodaření v tzv. LFA, které se týká i stávajících návrhů Komise na změnu kritérií pro určování LFA, s jejichž užitím by nárok na dodatečné podpory mohly některé LFA ztratit. Prohlášení COPA-COGECA se týkalo také pokračování podpor v odvětví ovoce a zeleniny a zachování podpor produkčním organizacím v tomto odvětví i po roce 2013.

Obsah

Obsahem veřejné debaty o budoucnosti SZP po roce 2013 mají být především otázky, do jaké míry existuje potřeba pokračování SZP ve stávající podobě, jaké funkce má zemědělství plnit v moderní době, zda a proč je potřeba reforma SZP a jaká očekávání by měly tyto změny naplnit, jaké nástroje k tomu mají být použity ap.

Sám komisař Cioloș hodlá do června 2010 podniknout „okružní cestu“ po EU a diskutovat při ní s občany o SZP, vše by mělo být zakončeno v červenci 2010 konferencí. Komisařovým cílem je přiblížit kritizovanou SZP více veřejnosti; ta by měla pochopit, že se nejedná pouze o oblast, v níž jsou zainteresováni samotní zemědělci, ale také spotřebitelé, že

předmětem této činnosti je i hospodaření s půdou a neopomenutelné environmentální dopady. Problémem je podle komisaře nejen vysoká nezaměstnanost a fenomén vysídlování venkovských oblastí, ale také globální oteplování, problém kvality vody, půdy a blahobytu zvířat.

Komisař přitom kritizuje politiku své předchůdkyně Mariann Fischer Boel, která se podle jeho slov svými reformami příliš snažila přizpůsobit SZP požadavkům trhu.

SZP má být podle Ciolose orientovaná tržně, ale tento proces má být kontrolovaný. Rumunský komisař zdůrazňuje také rozmanitost evropského zemědělství, v jejímž důsledku už podle něj není možné hovořit o jednotném evropském modelu, ale o „zemědělství existujícím v mnoha formách“.

Na konferenci v Kodani 26. 4. 2010 hovořil např. o potřebě vyváženější distribuce mezi členskými státy, regiony i různými odvětvími zemědělské činnosti.

Komisař Ciolos má pověst zastávce udržení stávajících mechanismů SZP, minimálně na úrovni, jaká existuje nyní, a to navzdory varování týkajícím se udržitelnosti tohoto modelu z rozpočtového hlediska či z hlediska toho, že fixace na udržení výdajů v oblasti SZP brání EU zaměřovat se na jiné priority.

Sporné body

Navzdory uvedenému se objevují hlasy, že sektor SZP by vzhledem k vývoji ekonomické situace i zostrující se světové konkurenci potřeboval finančně povzbudit ještě více než dosud. Ukázalo se to i v debatě, která doprovázela zasedání výboru AGRI, jež se konala 12. 4. 2010.

Návrh poslance Georgea Lyona vytyčuje několik základních okruhů. V prvé řadě je to bezpečnost potravin pro narůstající světovou populaci s ohledem na klimatické změny a energetické požadavky; při produkci potravin má být bráno v úvahu hospodárné zacházení s vodou, půdou i energetickými zdroji. Dále má jít o zajištění konkurenceschopnosti evropského zemědělství vůči dalším aktérům, kteří se nechtějí vzdát subvencí (Norsko, USA či Japonsko), zatímco EU je hodlá do roku 2013 odstranit.

V souvislosti s těmito požadavky a vzhledem k tomu, že se EU dosud nevyrovnala ani se svým východním rozšířením, je třeba finanční prostředky určené pro SZP minimálně zachovat ve stávající výši, ne-li navýšit.

Součástí debaty ve výboru AGRI ale nebyl jen celkový objem finančních prostředků pro SZP, ale také otázka jejich rozdělování ve vztahu k dílčím oblastem typu ekologického země-

dělství, ve vztahu k problému velkých výrobců versus malých farmářů, problému záchranných mechanismů pro přizpůsobování se tržním výkyvům či ve vztahu k otázce možné okamžité pomoci zemědělskému sektoru v souvislosti s krizí, která se dotkla např. mezd.

Další vývoj

Výbor AGRI by měl o rezoluci týkající se reformy SZP hlasovat v červnu 2010, plénum EP pak v červenci 2010. Na konci roku 2010, zřejmě v listopadu, by Komise měla vydat sdělení týkající se další reformy SZP, jejíž přijetí by mělo být dokončeno do roku 2012, tedy ještě před zahájením nové finanční perspektivy.

Téma budoucnosti financování SZP po roce 2013 bude zřejmě kontroverzní otázkou rozdělující členské státy také v souvislosti s připravovanou revizí rozpočtové politiky. Vzhledem k rozdílným tendencím je otázkou, do jaké míry se podaří prosadit reformu, která by snižovala celkový objem prostředků na SZP, zvyšovala podporu rozvoji venkova a zlepšování kvality života na venkově a současně snižovala produkční dotace, byla doprovázena celkovým omezením regulace v sektoru a nepřinášela řešení asymetrické a znevýhodňující některé členské státy (včetně ČR). Prozatím se zdá, že větší sympatie získává varianta zachování stávajícího stavu z hlediska financování v maximální možné míře.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Komise hodlá předložit návrh směrnice o „vodní účinnosti“

Se zveřejněním pracovního programu Komise 2. 4. 2010 (viz výše) vyšlo najevo, že Komise hodlá v dohledné době předložit legislativní návrh směrnice mající zajistit vyšší „vodní účinnost“, resp. nižší spotřebu vody napříč sektory a/nebo aktéry.

Kontext

Problematika relativně vysoké spotřeby vody v EU je předmětem aktivit Komise minimálně od července 2007, kdy uveřejnila sdělení o řešení problému nedostatku vody a sucha v EU (KOM(2006)414).

V prosinci 2008 prezentovala zprávu o následných opatřeních (KOM(2008)875), jež obsahovala zejm. doporučení, jak zvýšit úsporu vody v kontextu stávajících politik EU.

Obsah a sporné body

Komise hodlá stanovit obligatorní požadavky na „vodní účinnost“, nejspíše v podobě směrnice. Podle odpovědného komisaře Janeze Potočnika Komise doposud stranu poptávky, pokud jde o úspory vody, nezohledňovala (a nelegislativní iniciativy nepřinesly očekávané výsledky). Nové legislativní opatření by mělo pomoci naplnit potenciál až 40% úspor vody v EU, podle Komise čistě skrze technologická vylepšení (využití dešťové a splaškové vody ap.; bez změny lidského chování, nicméně s implicitní poznámkou, že spotřebitelé patrně budou v první fázi platnosti nové směrnice nuceni akceptovat vyšší pořizovací náklady na zmíněné technologie).

„Inspiraci“ pro novou směrnici bude Komise hledat nejspíše ve směrnici č. 2002/91 o energetické náročnosti budov, směrnici č. 92/75 o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích spotřebičů pro domácnost a v normalizovaných informacích o výrobku a v tzv. směrnici č. 2009/125 o ekodesignu. Počítá s tím již výše zmíněné sdělení z července 2007. Všechny uvedené normy byly v nedávné době (nebo právě jsou) revidovány (viz níže), podle Komise však ne ve všech svých parametrech berou v úvahu právě problematiku spotřeby vody, stejně jako tzv. rámcová směrnice o vodě č. 2000/60.

Komise upouští od překotné centralizace obchodování s emisními povolenkami

Auctioning Regulation – [Commission proposal](#), 6 April 2010

Komise 6. 4. 2010 uveřejnila první verzi návrhu, na jehož základě by měla být ustavena pravidla pro obchodování s emisními povolenkami od roku 2013. Z textu vyplývá, že Komise nehodlá „tlačit“ na vytvoření centralizované platformy.

Kontext

Systém obchodování s emisními povolenkami v EU funguje od roku 2005. V dubnu 2009 byla příslušná směrnice č. 2003/87 revidována směrnicí č. 2009/29 (součást tzv. klimaticko-energetického balíku) s cílem dosáhnout do roku 2020 v EU snížení emisí CO₂ o 20% v porovnání s rokem 1990. Mělo by se tak stát prostřednictvím zahrnutí většího množství podniků do systému (ten sám by měl generovat 21% snížení v porovnání s rokem 2005), ale i omezením celkového objemu povolenek a zavedením jejich aukcí (od roku 2013 v principu nebudou přidělovány zdarma).

Obsah

Komise navrhuje na základě článku 10 odst. 4 směrnice č. 2009/29 vytvoření centralizované platformy pro obchodování s emisními povolenkami od roku 2013, avšak s možností se jí neúčastnit až do roku 2018, resp. do roku 2016 realizovat obchodování jako doposud na národní úrovni (od roku 2013 přitom měl být systém – podle původních předpokladů a prohlášení Komise – bez výjimek centralizovaný).

Daný krok si údajně vynutily státy s významnými emitenty CO₂, resp. ty, jejichž emitenti by měli od roku 2013 získávat nezanedbatelné množství emisních povolenek prostřednictvím aukcí: Velká Británie, Španělsko, Německo a Polsko.

Odhadovaný podíl členských států na sumě emisních povolenek, jež budou na základě článku 10 odst. 2 směrnice č. 2009/29 od roku 2013 získávány prostřednictvím aukcí (%)

Belgie	2,48
Bulharsko	2,96
ČR	4,57
Dánsko	1,22
Estonsko	0,89
Finsko	1,63
Francie	5,35
Irsko	0,92
Itálie	9,42
Kypr	0,26
Litva	0,53
Lotyšsko	0,20
Lucembursko	0,17
Maďarsko	1,46
Malta	0,10
Německo	19,57
Nizozemsko	3,28
Polsko	12,21
Portugalsko	1,72
Rakousko	1,36
Rumunsko	4,88
Řecko	3,39
Slovensko	1,50
Slovinsko	0,43
Španělsko	8,44
Švédsko	0,87
Velká Británie	10,20

Zdroj: Commission Staff Working Document. Impact Assessment Accompanying document to the Commission Regulation on the timing, administration and other aspects of auctioning of greenhouse gas emission allowances pursuant to Article 10(4) of Directive 2003/87/EC

Další vývoj

Návrh by měl být v dohledné době formálně upraven a mělo by začít jeho projednávání v Radě a EP.

Rada sladila tzv. balík pro energetickou účinnost s Lisabonskou smlouvou

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku (KOM(2008)778)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické náročnosti budov (KOM(2008)780)

Rada 14. 4. 2010 sladila tzv. balík pro energetickou účinnost s požadavky Lisabonské smlouvy, jež vstoupila v platnost 1. 12. 2009, zejm. pokud jde změny právní báze a pozdější revizi dotčených návrhů (resp. finálních norem) prostřednictvím systému komitologie. Formálně přijala tzv. společný postoj.

Kontext

Komise návrhy předložila v listopadu 2008 s cílem legislativně podpořit zvýšení energetické účinnosti v EU do roku 2020 o 20 %. O každém z nich se jednalo víceméně separátně, s ohledem na různou míru kontroverznosti. (Návrh směrnice o označování pneumatik s ohledem na palivovou účinnost a jiné důležité parametry byl v Úředním věstníku EU zveřejněn jako nařízení č. 1222/2009 již v prosinci 2009.)

Meritorně se na projednávaných textech (týkajících se energetické náročnosti budov a energetických štítků na „výrobcích spojených se spotřebou energie“) nic nezměnilo, v platnosti zůstává kompromis dosažený mezi Radou a EP v prosinci 2009 (více v příspěvku „Rada ‚odkleplá‘ tzv. balík pro energetickou účinnost“, [Monitoring prosinec 2009](#)).

Obsah

Energetické štítky by se měly stát běžnou a viditelnou součástí všech „výrobků spojených se spotřebou energie“.

Stávající dělení výrobků do energetických tříd A–G by mělo zůstat zachováno, ovšem energeticky neúčinnější výrobky by měly mít možnost získat až označení A+++ (na energetickém štítku zvýrazněné tmavým odstínem zelené; více v příspěvku „Zástupci Rady a EP se dohodli na nové podobě energetických štítků“, [Monitoring listopad 2009](#)).

Pokud jde o směrnici o energetické náročnosti budov, stanoví, že od roku 2021 by měly být

v EU stavěny pouze „téměř nulové“ budovy (schopné zajistit si většinu potřebné energie samy např. prostřednictvím instalovaných solárních panelů).

Veřejných budov by se mělo toto opatření týkat již od roku 2019 (více v příspěvku „Směrnice o energetické náročnosti budov nakonec bude méně restriktivní“, [Monitoring listopad 2009](#)).

Další vývoj

Plénum EP by mělo inovované návrhy (zprávy Anny Podimata a Silvia-Adriany Ticau) přijmout 19. 5. 2010 (výbor ITRE tak učinil jednomyslně 28. 4. 2010).

Směrnice o energetické náročnosti budov by měla být implementována do 2 let od svého definitivního schválení EP i Radou a po uveřejnění v Úředním věstníku EU, směrnice týkající se energetických štítků do 12 měsíců.

Revize směrnic o elektrických a elektronických zařízeních se komplikuje

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o omezení používání nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (KOM(2008)809)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (KOM(2008)810)

S blížícím se jednáním výboru ENVI o revizi směrnic o elektrických a elektronických zařízeních, jež by se mělo uskutečnit 3. 6. 2010, se objevily nové požadavky.

Kontext

Komise své návrhy na změnu směrnice č. 2002/95 o omezení používání nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (tzv. RoHS Directive) a směrnice č. 2002/96 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (tzv. WEEE Directive) předložila v prosinci 2008 s cílem obě normy (s různou právní bází) meritorně propojit, zjednodušit a vytvořit koherentní legislativní rámec ke snížení nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních a zvýšení míry jejich znovuvyužití a recyklace v případě, že vyjdou z užívání. Členské státy se stavějí proti propojení směrnic RoHS a WEEE, resp. jsou spíše pro dvě separátní normy s různým záběrem a různými cíli (více v příspěvku „Rada má pochyby o revizi směrnic o elektrických a elektronických zařízeních“, [Monitoring říjen 2009](#)).

Obsah a sporné body

Evropský inspektor ochrany údajů požaduje, aby revidovaná směrnice WEEE zohledňovala krom environmentálních aspektů také požadavek na ochranu dat, neboť je poměrně časté, že odpadní elektrická a elektronická zařízení (např. staré počítače) obsahují řadu informací, které by mohly být při recyklaci nebo opětovném využití zneužity.

Ochrana dat by měla být zajištěna již z výroby („privacy by design“).

Část výrobců solárních panelů (reprezentovaných EPIA) se ohrazuje proti zahrnutí svých produktů do rámce směrnice RoHS.

S ohledem na své zájmy, tvrdí, že v případě zavedení nové regulace (kvůli telluridu kademnatému, jež

levnější solární panely obsahují) bude výrazně ztížen jejich příspěvek k boji s globálním oteplováním, což v roce 2005 de facto potvrdilo i Společné výzkumné centrum Komise, jež v solárních panelech s telluridem kademnatým neshledalo žádná environmentální rizika. Reprezentanti technologie obsahující krystalický křemík (neoficiálně zastoupení NTSA) však tvrdí opak.

Další vývoj

Výbor ENVI by se měl oběma návrhy zabývat 3. 6. 2010.

Plénum EP by mělo o příslušných zprávách (Jill Evans a Karl-Heinz Florenze) hlasovat 6. 7. 2010.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Ve sledovaném období se nekonalo žádné klíčové hlasování, při němž by bylo využito hlasování po jménech.

KALENDÁŘ NA KVĚTEN 2010

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
3	4	5	6	7
		Rada COREPER II COREPER I	Rada COREPER II	Rada COREPER I
EP AFCO, ECON, ENVI, FEMM, LIBE, SEDE, TRAN	EP AFCO, AFET, AGRI, BUDG, CRIS, ECON, ENVI, FEMM, INTA, ITRE, PECH, PETI, TRAN	EP Plénum	EP Plénum CRIS	
10	11	12	13	14
Rada Evropská rada FAC GAC EYC	Rada EYC	Rada COREPER II COREPER I		
EP AGRI, BUDG, CRIS, DEVE, DROI, ECON, IMCO, LIBE	EP ITRE			
17	18	19	20	21
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada ECOFIN	Rada COREPER II COREPER I		Rada COREPER I
EP Plénum	EP Plénum	EP Plénum	EP Plénum	
24	25	26	27	28
	Rada COMPETITIVENESS	Rada COMPETITIVENESS COREPER II		Rada COREPER I
31				
Rada TTE Neformální AGRICULTURE AND FISHERIES				
EP AFET, CONT, CRIS, INTA, ITRE, JURI, LIBE, PETI, TRAN				

SEZNAM ZKRATEK

ABTA	Association of British Travel Agents (Asociace britských cestovních kanceláří)
AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
ALDE	Alliance of Liberals and Democrats for Europe (Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CO ₂	oxid uhličitý
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
COPA-COGECA	Comité des organisations professionnelles agricoles – Comité général de la coopération agricole de l'Union européenne (Výbor profesních zemědělských organizací – Všeobecná konfederace zemědělských družstev v EU)
CRIS	Financial, Economic and Social Crisis (Výbor EP pro finanční, hospodářská a sociální krize)
ČR	Česká republika
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DROI	Human Rights Committee (Podvýbor EP pro lidská práva)
ECB	European Central Bank (Evropská centrální banka)
ECEAE	The European Coalition to End Animal Experiments (Evropská koalice pro ukončení experimentů na zvířatech)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
ECTAA	European Travel Agents' & Tour Operators' Association (Evropská asociace cestovních kanceláří a cestovních agentur)
EEAS	European External Action Service (Evropská služba pro vnější činnost)
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
EPIA	European Photovoltaic Industry Association (Evropská asociace fotovoltaického průmyslu)
ETF	European Transport Workers' Federation (Evropská federace pracovníků v dopravě)
ETUC	European Trade Union Confederation (Evropská konfederace odborových organizací)
EU	Evropská unie
EYC	Education, Youth and Culture Council (Rada pro školství, mládež a kulturu)
FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční věci)
FEMM	Women's Rights and Gender Equality Committee (Výbor EP pro práva žen a rovnost pohlaví)
G20	skupina ministrů financí a guvernérů centrálních bank Argentiny, Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Francie, Německa, Indie, Indonésie, Itálie, Japonska, Mexika, Ruska, Saudské Arábie, Jižní Afriky, Jižní Koreje, Turecka, Velké Británie, Spojených států amerických a EU)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
HDP	hrubý domácí produkt
HNP	hrubý národní produkt
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochrana spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)

ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
LFA	Less Favoured Area (znevýhodněná oblast)
LIBE	Civil Liberties, Justice and Home Affairs Committee (Výbor EP pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
MMF	Mezinárodní měnový fond
NTSA	Non-Toxic Solar Alliance (Aliance pro netoxické solární technologie)
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
PNR	Passenger Name Record (záznam o jménech cestujících)
PRAAC	Pharmacovigilance Risk Assessment Advisory Committee (Poradní výbor pro posuzování rizik v rámci farmakovigilance)
PTD	Package Travel Directive (směrnice o souborných službách)
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
RoHS	Restriction of Hazardous Substances (omezení nebezpečných látek)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SÚKL	Státní ústav pro kontrolu léčiv
SZBP	společná zahraniční a bezpečnostní politika
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
SZP	společná zemědělská politika
TFTP	Terrorist Finance Tracking Program (Program sledování finančních toků teroristů)
UEAPME	European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises (Evropská asociace živnostníků a malých a středních podniků)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
WEEE	Waste Electrical and Electronic Equipment (odpadní elektrická a elektronická zařízení)
WHO	World Health Organization (Světová zdravotnická organizace)

SLOVNÍČEK

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

evropská politika sousedství

Též evropská sousedská politika. Program prohlubování vztahů mezi EU a třetími státy ležícími v jejím sousedství oficiálně představený v květnu 2004. Zahrnuje státy, jež byly v rámci tzv. Barcelonského procesu součástí partnerství mezi EU a státy Středomoří, tj. státy severní Afriky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko a nově také Libye) a Blízkého východu (Izrael, Jordánsko, Libanon, Palestina a Sýrie), a státy postsovětského prostoru (Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

farmakovigilance

Dozor nad léčivými přípravky po jejich registraci směřující k zajištění maximální bezpečnosti a co nejvýhodnějšího poměru prospěšnosti léčivého přípravku k jeho rizikům. Součástí této činnosti je detekce, hodnocení, pochopení a prevence nežádoucích účinků léků nebo problémů, jako je např. špatné užívání nebo zneužívání léků, lékové interakce, vliv na plod, na kojené děti atd.

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

Galileo

Projekt evropského satelitního systému, který má EU přinést samostatnost v oblasti shromažďování informací a družicových záznamů s multifunkčním využitím. Problémy, které jej poznamenaly, byly koncepčního i finančního rázu. Původně se předpokládalo propojení privátního a veřejného sektoru, značné zdržení však způsobovalo nárůst nákladů. Nakonec bylo rozhodnuto o dokončení projektu do roku 2013 výhradně za pomoci finančních prostředků EU.

Haagský program

Legislativní program pro prostor svobody, bezpečnosti a práva v letech 2005–2010. Byl přijat na zasedání Evropské rady v listopadu 2004 a v roce 2005 byl přetransformován do podoby akčního plánu. Počítá mj. s vytvořením jednotné politiky v oblasti azylu a víz a s novými výsledky (legislativní i nelegislativní povahy) na poli justiční a policejní spolupráce v trestních věcech a justiční spolupráce v civilních věcech (viz také „Rada“).

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

konzultace

Též konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

maastrichtská (konvergenční) kritéria

Požadavky na hospodářskou konvergenci států usilujících o přijetí společné měny. Byly formulovány v rámci (maastrichtské) Smlouvy o EU. Cílem je ošetření hospodářských ukazatelů ve 4 hlavních oblastech: cenová stabilita; stav veřejných financí včetně udržování přiměřené míry rozpočtového deficitu veřejného sektoru; vývoj úrokové míry; udržování měny v povoleném fluktuálním pásmu mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému bez devalvace vůči jiným měnám po dobu minimálně 2 let.

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

Pakt stability a růstu

Dokument mající zajistit, že členské státy budou dodržovat rozpočtovou disciplínu i po zavedení jednotné měny euro. Sestává z rezoluce Evropské rady přijaté v červnu 1997 a dvou nařízeních z července 1997. V červnu 2005 byla pravidla Paktu rozvolněna.

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednomyslnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem). Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

ratingová agentura

Organizace zaměřující se na vyhodnocování platební schopnosti tržních subjektů nebo států, u nichž označuje ocenění kredibility („úvěruschopnosti“) na zahraničních trzích. Mezi nejznámější ratingové agentury patří Standard & Poor's, Moody's a Fitch-IBCA. Hodnocení se promítá v tzv. ratingu, jenž je na škále nejlepší-nejhorší označován začátečními písmeny abecedy: AAA/D (Standard & Poor's) nebo Aaa/C (Moody's).

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), již jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

spolurozhodování

Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

system obchodování s emisními povolenkami

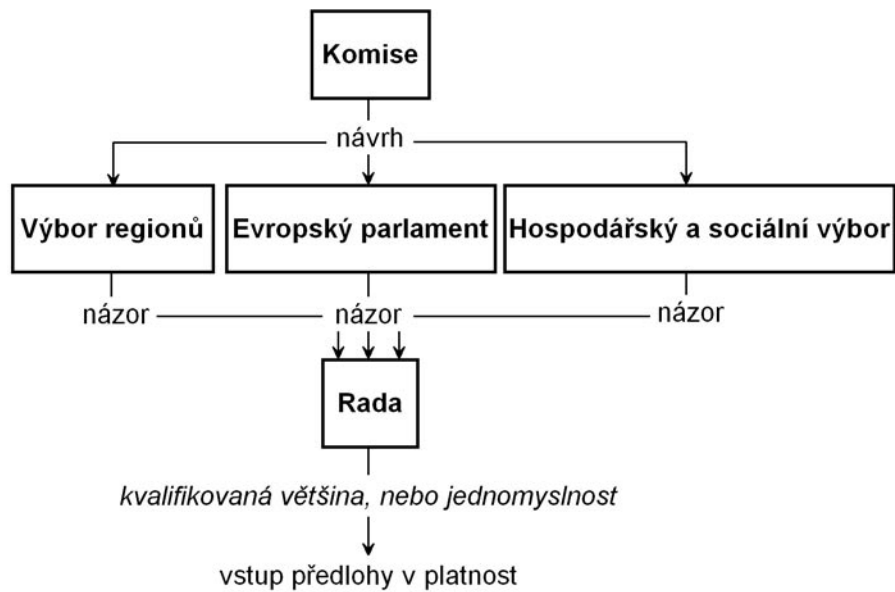
Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přečerpají.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jenž má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“). Schémata rozhodovacích procedur

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

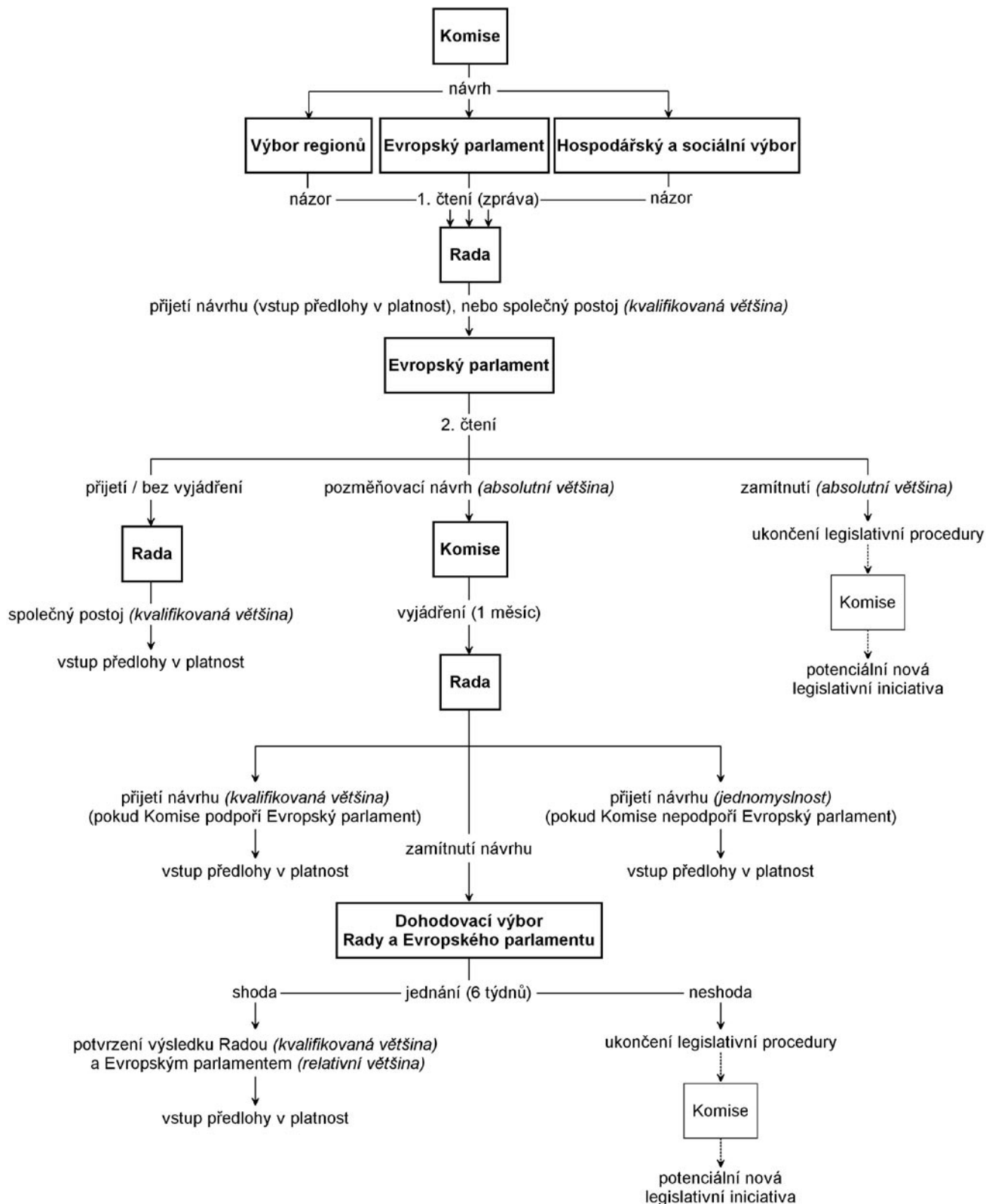
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.